

کرزی پس از خواب سیزده ساله:

پذیرش نظام بازار آزاد اشتباه بود

احمد ولی مسعود له ملي ائتلاف اونيزې سره په مرکه کې:

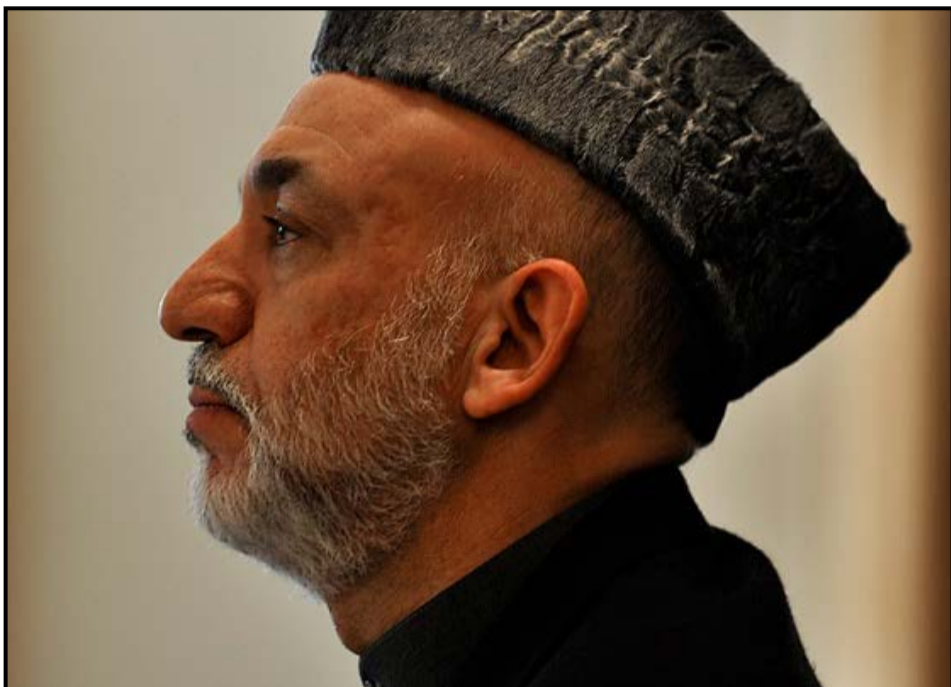
په ملي يووالي دولت کې هر څوک گټونکی دی

صفحه ۶

آنچه به نام بازار آزاد ترویج کرده‌اید به نفع کشور ما و به نفع لایه‌ها و اقشار و طبقات فقیر اجتماعی نیست. از این سیاست اقتصادی، فقرزدایی و عدالت بیرون نمی‌آید. در کشور جنگ‌زده‌یی مثل افغانستان، برای سال‌های طولانی، تا جامعه جان بگیرد، دولت می‌باید بر کار ملک نظارت و تدبیر کند؛ جلو دزدان و غارتگران را بگیرد؛ خصوصی‌سازی بی‌رویه و فاقد هر نوع انضباط اقتصادی و حس انسان‌دوستی، لایه‌های تهی‌دست جامعه را به پرتگاه نابودی می‌کشاند

صفحه ۶

داکتر عبدالله هنگام دیدار از زخمی‌های رویداد خونین ارگون:

تلفات غیر نظامیان نگران‌کننده است

این رخداد می‌دانند. رییس جمهور کرزی در سفرش به ولایت پکتیکا، وعده سپرده که عاملین این حادثه را تعقیب کرده و مورد پی‌گرد قانونی قرار می‌دهد.

آقای عبدالله گفت: با وجودی که در روزهای نخست، وضعیت صحتی زخمی‌ها، وخیم بود؛ اما با تلاش‌های داکتران بیمارستان ایمرجنسی شهر کابل، اکنون وضعیت صحتی آن‌ها بهتر شده است. در همین حال، داکتر عبدالله، رقم تلفات غیرنظامیان را در سراسر کشور نگران‌کننده خوانده و افزود که در صحنه نبرد، غیرنظامیان آسیب می‌بینند. وی از نهادهای ذی‌دخل خواست که تدابیر بیشتر صحتی را برای تداوی زخمی‌ها، روی دست بگیرند. در حمله تروریستان در ولسوالی ارگون ولایت پکتیکا، دست‌کم ۹۰ غیرنظامی جان باختند. مقام‌های حکومتی از جمله معاون اول ریاست‌جمهوری، دستگاه استخبارات پاکستان و شبکه حقانی را مسوول

پس از چاشت روز گذشته، داکتر عبدالله نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری به بیمارستان ایمرجنسی شهر کابل حضور یافته و از زخمی‌های این شفاخانه دیدار کرد. بیمارستان ایمرجنسی شهر کابل، بیمارستانی است که اکثریت غیرنظامیان آسیب دیده در صحنه جنگ، برای تداوی به این بیمارستان انتقال داده می‌شوند. هفته گذشته در نتیجه حمله انتحاری در ولسوالی ارگون ولایت پکتیکا، نزدیک به ۳۰ زخمی غیرنظامی به بیمارستان ایمرجنسی شهر کابل انتقال داده شد. این نامزد انتخابات ریاست‌جمهوری، وضعیت زخمی‌ها را خوب دانسته و نیز از تلاش‌های شبانه‌روزی داکتران این بیمارستان ستایش کرد.

یان کوبیش:

تفتیش آرا از صلاحیت‌های کمیسیون انتخابات است

مسئولان این کمیسیون گفته‌اند که این روند ممکن تا سه هفته ادامه پیدا کند. آنان همچنین توافق کرده‌اند که با اعلام نتیجه ابتدایی، حکومت وحدت ملی را تشکیل خواهند داد. با این حال، یان کوبیش، نماینده ویژه سازمان ملل برای افغانستان از پشتکار کسانی که در امر تفتیش آرا دخیل هستند در... ادامه صفحه ۶

یان کوبیش، فرستاده ویژه سازمان ملل برای افغانستان در تازه‌ترین گفته‌هایش تفتیش صد درصدی آرا را از صلاحیت‌های کمیسیون انتخابات افغانستان دانسته و گفته که تفتیش کامل آرای دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری، راهی برای بالا بردن اعتبار انتخابات کشور و پذیرفته شدن نتایج آن دانست. یان کوبیش، فرستاده ویژه سازمان ملل برای افغانستان در جریان بازدید از مرکز تفتیش آرا در کمیسیون مستقل انتخابات گفته است که کمیسیون مستقل انتخابات با همکاران نزدیک بین‌المللی و رهبری ملل متحد این روند را پیش می‌برد. یان کوبیش در جریان این دیدار از محل تفتیش آرا، با یوسف نورستانی، رییس کمیسیون انتخابات و ناظران بین‌المللی دیدار و گفت‌وگو کرده است. کمیسیون انتخابات نیز روز پنجشنبه هفته گذشته روند رسمی تفتیش صد در صدی آرا را آغاز کرده و

سفیر پیشین امریکا در کابل:

توافق انتخاباتی

به اصلاح نظام می‌انجامد

یک مقام پیشین امریکایی می‌گوید که توافق اخیر بین عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمدزی، نامزدان دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری افغانستان، نه تنها بحران انتخاباتی را حل ساخت، بل که در آینده سبب «اصلاح نظام» در آن کشور نیز خواهد شد. این کرارک، سفیر پیشین... ادامه صفحه ۶

در برگ‌ها

مهره چینی کمیسیون شکایات انتخاباتی برای مهندسی روند تفتیش آرا

ترازویی برای گفتارها

در مکتب تمدن آفرین رمضان

افغانستان: تنها کشوری که نفوسش مشخص نیست

فریدون نامی

مهره چینی کمیسیون شکایات انتخاباتی برای مهندسی روند تفتیش آرا

به نظر می‌رسد که روند تفتیش آرا به شدت در حال مهندسی است و کمیسیون شکایات انتخاباتی در پی پنهان کردن تقلب گسترده و وسیعی است که در دور دوم انتخابات صورت گرفته بود.

اگر توجه جدی به این مسأله صورت نگیرد، روند تفتیش آرا بی‌نتیجه پایان خواهد یافت و بدون این‌که آرای پاک از ناپاک جدا شود، نتیجه نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام خواهد شد

میکانیزم واضح و یکسان برای تمام ولایات، به مرکز فرستاده می‌شوند.

پرسش جدی این است که ۱۰۲ نفر عضو کمیسیون شکایات انتخاباتی که در ۳۴ ولایت افغانستان این روزها بی‌کار اند و معاش مفت می‌گیرند، چرا به مرکز خواسته نشده‌اند؟ چرا کمیسیون شکایات انتخاباتی کارمندان مشخصی را برای شرکت در تفتیش آرا به مرکز خواسته است؟ چرا معیار واضح و یکسان در فراخواندن کارمندان از ولایت‌ها مد نظر گرفته نشده است؟ فراخواندن رییس یک ولایت به طور استثنایی برای شرکت در تفتیش آرا، چه مفهومی را ارایه می‌کند؟ و...

به نظر می‌رسد که روند تفتیش آرا به شدت در حال مهندسی است و کمیسیون شکایات انتخاباتی در هماهنگی با کمیسیون انتخابات، در پی پنهان کردن تقلب گسترده و وسیعی است که در دور دوم انتخابات صورت گرفته بود.

اگر توجه جدی به این مسأله صورت نگیرد، روند تفتیش آرا بی‌نتیجه پایان خواهد یافت و بدون این‌که آرای پاک از ناپاک جدا شود، نتیجه نهایی انتخابات ریاست‌جمهوری اعلام خواهد شد.

در فهرست به‌روشنی دیده می‌شود که کمیسیون شکایات انتخاباتی، مهره چینی کرده است و از هر ولایت کسانی به دفتر مرکزی فراخوانده شده‌اند که در مسیر خواسته‌های کمیسیون مرکزی عمل می‌کنند. در گزینش افراد برای شرکت در روند تفتیش آرا، هیچ‌گونه معیار مشخص و یکسان برای تمامی ولایت‌ها در نظر گرفته نشده است.

آن‌طوری که در جدول دیده می‌شود، از ولایت پروان، مدیر عمومی تحلیل و بررسی خواسته شده است. اما دارالانشا نه از کاپیسا، آمر دارالانشا و عضو تحلیل و بررسی خواسته شده‌اند، ولی مدیر عمومی تحلیل و بررسی که مسوولیت و آگاهی بیشتر نسبت به پروسه انتخابات دارد، خواسته نشده است. از ولایت بلخ، برخلاف همه ولایت‌ها، رییس کمیسیون، آمر دارالانشا و دو عضو موقت بخش تحلیل و بررسی خواسته شده‌اند و مدیر عمومی تحلیل و بررسی و عضو دائمی این بخش خواسته نشده است. و بلخ، یگانه ولایتی است که رییس آن به گونه استثنایی، به دلایل خاصی به مرکز خواسته شده است. از سمنگان تنها عضو تحلیل و بررسی خواسته شده است؛ در حالی که از ولایت‌های کنر و زابل، همه کارمندان بخش دارالانشا خواسته شده‌اند. به همین ترتیب، تفاوت عجیب و غریبی در نحوه گزینش افراد از هر ولایت به چشم می‌خورد. جالب این است که از چند ولایتی که کارمندان دارالانشای آن به نفع هیچ نامزدی کار نکرده‌اند و طرفدار عدالت و تطبیق قانون اند، هیچ‌کس به مرکز خواسته نشده است.

تعجب‌آور این است که در بسیاری از ولایت‌ها، رییس کمیسیون و سایر کمیشنران کمیسیون شکایات انتخاباتی، اصلاً از این پروسه هیچ‌گونه آگاهی ندارند و با آن‌ها هیچ‌گونه مشوره در این رابطه نشده است؛ در حالی که اصول اداری ایجاب می‌کند که افراد به انتخاب رؤسای کمیسیون‌های ولایتی شکایات انتخاباتی و با در نظر داشت

به دنبال توافق هر دو نامزد مبنی بر تفتیش صد در صد آرای دور دوم انتخابات، کمیسیون شکایات انتخاباتی برای مهندسی روند تفتیش آرا، ۶۹ نفر از کارمندان ولایتی این کمیسیون را دست‌چین کرده و به مرکز خواسته است تا در پروسه تفتیش، به نمایندگی از این کمیسیون شرکت کنند. فهرست کارمندان ولایتی کمیسیون شکایات انتخاباتی که به مرکز خواسته شده‌اند، به‌وضوح می‌رساند که این کمیسیون در کوشش مهندسی روند تفتیش آرای دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری است و به شدت تلاش می‌ورزد تا تقلب وسیع و گسترده‌ی را که در دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری صورت گرفته، پنهان کند. کمیسیون شکایات انتخاباتی، ۱۰۲ کمیشنر در ۳۴ ولایت افغانستان دارد که همه در پست سیاسی کار می‌کنند و نزدیک به ۳ هزار دالر امریکایی ماهانه معاش اخذ می‌کنند؛ اما این کمیسیون به استثنای رییس کمیسیون شکایات انتخاباتی در بلخ، هیچ‌یک از رؤسا و یا کمیشنران ولایتی خویش را برای شرکت در روند تفتیش آرا به مرکز نخواسته است.

فهرست نشان می‌دهد که کمیسیون شکایات انتخاباتی، از هر ولایت کارمندی را برای شرکت در تفتیش آرا به مرکز فرا خوانده است که همیشه به دستور کمیسیون مرکزی، به جانب‌داری از یک نامزد خاص عمل کرده‌اند.

به گفته یک منبع از کمیسیون شکایات انتخاباتی، از میان ۶۹ کارمند ولایتی کمیسیون که به مرکز خواسته شده‌اند، بیش از ۵۰ نفر آن‌ها از اقوام پشتون و ازبک، و متباقی تاجک و هزاره می‌باشند. به گفته او، شمار معدود تاجیک‌ها و هزاره‌هایی که خواسته شده‌اند، یا دارای توانمندی اندک‌اند و یا تعلق به یکی از کسانی دارند که در کمیسیون مرکزی شکایات انتخاباتی، به حیث کمیشنر، رییس و ... کار می‌نمایند و اهداف خاصی را در انتخابات تعقیب کرده‌اند.

سخن‌ماندگار

مخالفت با رهایی طالبان از موضع قدرت

محمدیونس قانونی، معاون اول ریاست‌جمهوری افغانستان، حین بازدید از زخمی‌های رویداد ارگون ولایت پکتیکا، در کابل، از سیاست دولت در ارتباط با آزادی زندانیان طالب انتقاد کرده است. او گفته که مخالف رهایی کسانی است که مردم افغانستان را قربانی می‌سازند. او گفته است که این رویکرد، ناموفق بوده و ما احساس کرده‌ایم که هر وقت این‌ها از زندان رها شده‌اند، دوباره به صفوف جنگ برگشته و مرتکب جنایات بیشتر شده‌اند.

پیش از این، همه آنانی که در مقام قدرت و در کنار ارگ از آدرس نیروهای ضد طالبان قرار داشتند، هیچ واکنشی در برابر رهایی سیستماتیک طالبان و جانین از زندان‌های کشور و زندان‌های پاکستان نشان نداده بودند. حالا مخالفت آقای قانونی درحالی که دیگر هیچ طالبی در زندان باقی نمانده است، چه دردی را می‌تواند درمان کند؟... به عبارت دیگر، سیاست مخالفت با رهایی طالبان از موضع قدرت، در حالی صورت گرفته است که دیگر هیچ طالبی در زندان‌های افغانستان باقی نمانده و یا اگر هم مانده است، ظرف چند روز دیگر رها خواهند شد.

اتخاذ سیاست مخالفت با رهایی زندانیان طالبان از جانب آقای قانونی در این فرصت، به نوش‌داروی پس از مرگ سهراب می‌ماند. اگرچه نفس موضع‌گیری آقای قانونی در برابر رهایی طالبان از زندان‌ها، یک امر پسندیده و قابل ستایش است؛ اما چنین موضع‌گیری‌یی در واپسین روزهای مأموریت آقای کرزی و خودش، بسیار بی‌تأثیر می‌نماید.

در گذشته که آقای کرزی سیاست جدی رهایی طالبان را تازه روی دست گرفته بود، سلف آقای قانونی هیچ واکنشی نشان نداد و این واکنش نشان ندادن‌ها سبب شد که آقای کرزی در برابر این سیاست خود، هیچ مانع و قدرتی را نبیند و به آن ادامه دهد.

حالا آقای کرزی در برنامه و سیاست رهایی طالبان، کامیاب شده و این‌گونه از خود در میان بخش عمده‌ی پشتون‌ها یک رهبر ساخته است. اما این رهبر شدن، به بهای به خاک و خون کشیده شدن هزاران تن توسط کسانی است که طبق سیاست آقای کرزی از زندان‌ها رها شده‌اند.

البته به غیر از آقای قانونی، بسم‌الله محمدی وزیر دفاع و بازمحمد احمدی معین وزارت داخله، از جمله سیاست‌مداران وابسته به طیف مقاومت ضد طالبان‌اند که اخیراً از آدرس قدرت در برابر رهایی طالبان و قاچاق‌بران مواد مخدر موضع تند گرفته‌اند. اما بدون شک ارگ ریاست‌جمهوری نیز در برابر، عکس‌العمل‌هایی داشته که تاهنوز به رسانه‌ها درز نکرده است.

باور داریم که سیاست رهایی طالبان، بر اساس علایق قومی صورت گرفته؛ چنان‌که اشرف‌غنی احمدزی یکی از نامزدان ریاست‌جمهوری نیز در زمان کمپاین‌های انتخاباتی‌اش از این حربه سود بسیار برد.

اگرچه تجربه نشان داده که رهایی طالبان از زندان‌ها، روی هر دلیلی که صورت گرفته باشد، آسیب‌های زیادی را بر پیکر پشتون‌های این سرزمین وارد کرده است؛ زیرا انتحار و انفجار و بنیادگرایی، بیش از همه مضرات خود را در مناطق پشتون‌نشین به‌جا گذاشته و می‌گذارد. اما ارگ ریاست‌جمهوری هر بار رهایی زندانیان طالب را به گونه آشکارا صبغه قومی داده است.

به هر صورت، حالا فرصت آن است که آقای قانونی و همه نیروهای ضد طالبان و ضد فعالیت‌های استخباراتی پاکستان متوجه باشند که رهایی طالبان به معنای تشکیل یک جبهه جدید و تازه‌دم از این گروه است تا در آینده به عنوان یک لشکر جنگی در برابر طیف سیاسی ضد سیاست‌های پاکستان و مبارزان سیاسی کشور به کار گرفته شود. زیرا برخی از سیاست‌مداران ما می‌خواهند که از طالبان به عنوان یک ابزار برای تحقق اهداف خود استفاده کنند.

با این وصف، یگانه راه مقابله با سیاست طالب‌پروری و ترورمحروری، این است که در دولت وحدت ملی همه نیروهای ضد ترور، شامل سیستم و نظام شوند و در برابر سیاست ترورپروری قاطعانه بایستند و مانع تحقق اهداف شوم قومی شوند.

عبدالباری عطوان، سردبیر روزنامه رای الیوم

از خون شهدای غزه شعله‌های تغییر واقعی در منطقه برافروخته خواهد شد

پس از آنکه سه شهرک نشین اسرائیلی در شهر الخلیل ربوده شده و پس از مدتی جسد آنها در شهر مذکور پیدا شد اسرائیل با بهانه کشته شدن این سه شهرک نشین حملات گسترده‌ای را به کرانه باختری و نوار غزه آغاز کرد و در حال حاضر با افزایش خشونت‌ها میان اسرائیل و فلسطین طرف‌های منطقه‌ای و بین‌المللی تلاش چندانی برای توقف موج خشونت‌ها نمی‌کنند. زمانی که جسد سه شهرک‌نشین ربوده شده که تا به این لحظه مشخص نیست چه کسی پشت آن قرار دارد، پیدا شد، رسانه‌های غربی پخش تمام برنامه‌های معمولی خود را متوقف کردند تا مراسم تشییع جنازه این سه جوان را به تصویر بکشند و شبکه‌های خود را به روی سفیران و سخنگویان نظامی اسرائیلی باز کردند تا هر ناسزایی که می‌خواهند به اعراب و مسلمانان بگویند، اما دیروز زمانی که جنگنده‌های اسرائیلی خانه یک فلسطینی سالخورده و بی‌سلاح را در شمال نوار غزه تخریب کرده و تمامی ساکنان آن را کشتند و جسد‌های پاک آنان را تکه تکه کردند و همه دوربین‌ها به سمت آوارها و خانه‌های تخریب شده متوجه شد من به شخصه به عنوان فردی که در غرب زندگی می‌کند انتظار داشتم این تصاویر که قلب‌ها را به درد می‌آورد بر انسانیت مسئولان و رهبران اروپا اندکی تاثیر بگذارد و آنها را فوراً به تلاش برای برقراری آتش‌بس وادار کند چون من کاملاً نحوه سوء استفاده اسرائیل و غرب را از کشته شدن یک یهودی - آمریکایی که به طور مرموزی در یک کشتی ایتالیایی ربوده شده به قتل رسید مشاهده کردم و دیدم که چطور گناه این جنایت را به گردن ملت فلسطین انداختند. اما غرب به طور شرم‌آوری در برابر قتل عام و جنایت‌های اسرائیل در نوار غزه سکوت کرده و رسانه‌های آن برخی کودکان فلسطینی کشته شده را یهودیانی معرفی می‌کنند که به وسیله موشک‌های شلیک شده از نوار غزه کشته شده‌اند!

تونی بلر، نخست وزیر پیشین انگلیس و نماینده کمیته چهارجانبه صلح خاورمیانه نیز که مسئولیت کشتن یک میلیون عراقی را بر عهده دارد با بهانه بررسی طرحی برای آتش‌بس بین پایتخت‌های کشورهای غربی می‌گردد و با استقبال مسئولان این کشورها مواجه می‌شود اما دست به اقدام مناسبی نمی‌زند. این اتفاق‌ها به اسرائیل زمان کافی داده است تا کودکان، زنان و پیران زیادی را بکشد به این امید که افراد مقاومت فلسطین که مدافع غزه هستند پرچم سفید خود را بالا ببرند اما افراد مقاومت همواره به پایداری و صلابت خود و به شلیک موشک‌ها به هر قسمتی از اراضی اشغالی ادامه داده و هرگز این کار نکرده و نخواهند کرد و منتظر سخت‌ترین حمله زمینی اسرائیل هستند.

رهبران مقاومت تلفن‌های‌شان را خاموش کرده و در اتاق‌های علمیات امن زیرزمین درگیری‌ها را اداره می‌کنند تا میانجی‌گران عرب فرصت جو و توطئه‌چین که می‌خواهند خود را قبل از ملت فلسطین نجات دهند، نتوانند به اطلاعاتی از آنها دست یابند. اسرائیلی‌هایی که می‌گویند پیشرفته‌ترین تجهیزات جاسوسی در جهان را در اختیار دارند و نوار غزه را

و جب به وجب می‌شناسند نتوانستند افراد مقاومت را بیابند و به صورت کورکورانه و بی‌هدف مساجد و خانه آنها را هدف قرار می‌دهند و کودکان و همسایگان‌شان را می‌کشند در واقع تنها مأموریت ارتش اسرائیل کشتن بی‌گناهان بی‌دفاع است در حالی که ۴۰ سال است هیچ ارتش عربی را در برابر خود نمی‌بیند که مقابل آن بایستد. ساکنان نوار غزه هر دو سال یک بار جنگی را از سوی اسرائیل به همراه شهدایی جدید و ویرانی‌های تازه تجربه می‌کنند اما فلسطینی‌ها سلاح‌شان را غلاف نکرده‌اند بلکه بر عکس نیرو و توان جنگی خود را بالا برده و در ساخت موشک، خمپاره و حفر تونل‌ها دست به ابداعاتی زده‌اند. زیباست که یک کودک فلسطینی که شش سال بیشتر ندارد در یکی از مدرسه‌هایی که خانواده‌اش پس از ویرانی خانه‌شان به آن پناه برده بود، می‌ایستد و موشکی را نقاشی می‌کند. همگی ما آرزو داشتیم که کاش یک گل یا کبوتر صلح را نقاشی می‌کرد اما اسرائیلی‌ها و هم‌پیمانان غربی آن‌ها پستی و بی‌گناهی را از این کودکان به تاراج برده‌اند و این از نظر من بزرگترین جنایت جنگی است. در حالی که ما منتظر دومین گزارش گلدستون، قاضی بین‌المللی هستیم تا شاید این تصویر و پیامدهای منفی آن را در گزارش خود یادآور شود. تعداد شهیدان فلسطینی رو به افزایش است اما برعکس آنچه برخی افراد ضعیف به ویژه رهبران تشکیلات رام الله می‌گویند، مقاومت در نوار غزه این جنگ را انتخاب نکرد بلکه بنیامین نتانیاهو، نخست وزیر و اویگدور لیبرمن، وزیر خارجه و تمام چریک‌های قاتل اسرائیل آن را بر فلسطین تحمیل کردند و از جنایت کشته شدن سه شهرک نشین اسرائیلی برای آغاز این جنگ نهایت استفاده را بردند. ما از داستان‌هایی که در خصوص عملیات ربودن و کشتن سه جوان اسرائیلی گفته شده تعجب نمی‌کنیم چرا که مگر نه اینکه اسرائیلی‌ها یک کلیسای یهودی را در مصر منفجر کردند تا یهودیان آنجا را به مهاجرت به اراضی اشغالی وادار کنند؟ مگر نه

اینکه مוסاد از نقش سینما در زنده کردن نام یهود بغداد استفاده کرد و از کشتارها در دیر یاسین و القیبه برای ترساندن فلسطینی‌ها و مهاجرت آنها از آنجا سوءاستفاده کرد؟! وزرای خارجه عرب نشستی را برای بررسی اوضاع غزه برگزار کردند آیا این‌ها و دبیرکل اتحادیه عرب حجات زده نیستند که پس از سهل‌انگاری زیاد و پس از هفت روز از آغاز جنگ دست به کار شدند؟ این افراد سرانجام چه تصمیمی خواهند گرفت؟ آیا برای کاری که خودشان نتوانستند انجام دهند که همان نابودی غزه است، چون حامی مقاومت است، برای نتانیاهو و دولتش یک دسته گل می‌فرستند؟! برای این افراد که در مسلح کردن مخالفان سوریه از هم سبقت گرفته و ده‌ها میلیارد برای حمایت از آن‌ها خرج می‌کنند، مایه ننگ است که در حال حاضر با سکوت‌شان در برابر اقدامات اسرائیل، علیه فلسطین توطئه می‌کنند و به اسرائیل اجازه می‌دهند که حتی در ماه رمضان نیز دست به کشتار بزند. عرب و مصر درهای زندان غزه را بسته‌اند و نمی‌خواهند مقاومت اپیدمی شود. ما به مصر و تمامی هم‌پیمانان دیگر آن اطمینان می‌دهیم که اهالی نوار غزه به هیچ کشور عربی دیگری پناه نخواهند برد و مکان خود را ترک نخواهند کرد و به مقاومت ادامه می‌دهند. آن‌ها شهادت بر روی شن‌های نوار غزه را به خواری و خفت و پناه بردن به گذرگاه‌های مصر و فرودگاه‌های کشورهای عربی ترجیح می‌دهند. تعداد شهدا رو به افزایش است. آری، اما روزهای پایداری نیز رو به فزونی نهاده است چرا که مردان مقاومت که از نوار غزه دفاع می‌کنند از مرگ نمی‌هراسند و روحیه کرامت، عزت و وفاداری را حفظ می‌کنند و از مرکز غزه شعله تغییر واقعی در تمامی منطقه برافروخته خواهد شد.

جدایی طلبان اوکراین به از بین بردن مدارک سانحه هوایمی مالزیایی متهم شدند

وزیر حمل‌ونقل مالزی گفته است که نگران شیوه محافظت از منطقه محل سانحه هوایمی مالزیایی در شرق اوکراین است. لیو تیونگ لای در کنفرانسی مطبوعاتی در کوالالامپور گفت که اگر محافظت مناسبی از محل سانحه نشود، ممکن است مدارک موجود از بین برود و در شرایط آنجا دستکاری شود. او گفت که براساس شواهد موجود، هوایمی مالزیایی در محدوده شرق اوکراین بر اثر اصابت موشک سرنگون شده است. وی خواهان شناسایی هرچه فوری مسئولان این سانحه و برقراری عدالت شد. وزیر حمل‌ونقل مالزی از اعزام گروه‌هایی ویژه به اوکراین برای تحقیق خبر داد و گفت که خود او به زودی به این بازرسان در کیف می‌پیوندد. پرواز ام‌اچ ۱۷ هوایمی مالزی با ۲۹۸ سرنشین، روز پنجشنبه، ۱۸ جولای، در نزدیکی روستای گرابو در محدوده تحت کنترل جدایی طلبان در شرق اوکراین سقوط کرد. وزیر حمل‌ونقل مالزی گفت: با همتای اوکراینی خود، مدارک مربوط به این سانحه را بررسی خواهیم کرد. او خواهان همکاری دولت اوکراین و دیگر گروه‌های درگیر در منطقه شد تا شرایط برای انجام تحقیقات فراهم باشد. در عکس‌هایی که از محل سانحه منتشر شده‌اند، افراد محلی در میانه لاشه و بازمانده‌های هوایمی مالزیایی دیده می‌شوند. او سرنگونی این هوایمی بر اثر اصابت موشک را اقدامی وحشیانه خواند و گفت: خشونت‌ها نباید ادامه پیدا کند. هوایمی مسافربری مالزی از آمستردام در هلند راهی کوالالامپور، پایتخت مالزی شده بود. وزیر حمل‌ونقل مالزی، مسیر پرواز این هوایمی را از مسیرهای اصلی هوایی در منطقه خواند که صدها شرکت هوایی بین‌المللی از آن استفاده می‌کردند. او گفت که در مدت دو روز قبل از این سانحه ۷۵ پرواز دیگر از همین مسیر عبور کرده‌اند. او احتمال انحراف هوایمی از مسیر تعریف‌شده برای آن را رد کرد. نابودی مدارک

پیش از آغاز کنفرانس مطبوعاتی وزیر حمل‌ونقل مالزی، دولت اوکراین در بیانیه‌ای، جدایی طلبان را به تلاش برای نابودی مدارک مربوط به سقوط هوایمی مالزیایی متهم کرد. دولت اوکراین در بیانیه‌اش افرادی را که «تروریست» خوانده است، متهم کرد که ۳۸ جسد از اجساد کشته‌شدگان سانحه را به سردخانه‌های در شهر دونتسک منتقل کرده‌اند. در این بیانیه آمده است که این افراد از روسیه کمک می‌گیرند. وزیر حمل‌ونقل مالزی در واکنش به این ادعا، بر ضرورت محافظت از منطقه محل سانحه هوایمی مالزیایی تاکید کرد و گفت: «از مسئولان می‌خواهیم از منطقه محافظت کنند. ما باید دسترسی کاملی به منطقه داشته باشیم و مطمئن باشیم که مدارک مربوط به سانحه در محل از بین نرفته‌اند.»

جدایی طلبان اوکراین هنوز به این ادعاها واکنشی نشان نداده‌اند. ریچارد گالپین، خبرنگار اعزامی بی‌بی‌سی به محل سانحه هوایمی مالزیایی در اوکراین می‌گوید که گروه‌های امدادگر، اجساد کشته‌شدگان سانحه را از منطقه جمع می‌کنند «که اقدام درستی است»، چون جسد‌ها در حال متلاشی شدن هستند، اما «کسانی که اینجا مشغول کارند، نمی‌گویند که به چه بخشی (دولت یا جدایی طلبان اوکراین) وابسته هستند و همچنان این سوال باقیست که جسد‌ها به کدام یک از طرف‌ها تحویل داده می‌شوند.»

با این حال، وزارت دفاع روسیه در بیانیه‌ای کشورهای غربی را متهم کرد که علیه آن کشور «جنگ تبلیغاتی» به راه انداخته‌اند و به دولت اوکراین گفته است که به جای متهم کردن جدایی طلبان به دست داشتن در این سانحه هوایی، توضیح دهد که سیستم دفاع هوایی اوکراین در منطقه مشغول چه کاری بوده است و چرا به هوایمی مالزیایی اجازه داده شده بود به منطقه‌ای نزدیک شود که درگیری در آن در جریان بود. ممانعت از حضور بازرسان

هیاتی از بازرسان بین‌المللی برای تحقیق درباره این سانحه به منطقه رفته‌اند، ولی گزارش شده است که شبه‌نظامیان شرق اوکراین مانع دسترسی کامل آنها به محل سقوط هوایمی شده‌اند و آنها نتوانسته‌اند تحقیقات مورد نظرشان را انجام دهند. یکی از سخنگویان سازمان امنیت و همکاری اروپا گفته است که جدایی طلبان هوادار روسیه در حضور بازرسان تیر هوایی شلیک کردند. پیش از این، به نقل از مقامات اوکراینی گزارش شده بود که شورشیان جدایی طلب، جعبه سیاه حاوی اطلاعات پرواز را یافته و به روسیه تحویل داده‌اند. هر دو طرف درگیر در اوکراین یکدیگر را به دست داشتن در سرنگونی هوایمی مسافربری متهم کرده‌اند. دولت اوکراین گفته است که مدارکی در اختیار دارد که نشان می‌دهد مخالفانش هوایمی را منهدم کرده‌اند. این مدارک هنوز به طور مستقل تایید نشده است. مخالفان جدایی طلب اوکراین هم می‌گویند که نقشی در سانحه نداشته‌اند.

باراک اوباما، رئیس‌جمهوری آمریکا هم گفته است که براساس مدارک موجود، هوایمی مالزیایی با یک موشک زمین به هوا که از داخل محدوده تحت کنترل جدایی طلبان اوکراین پرتاب شده بود، هدف قرار گرفته است.

گریه سفیر فلسطین در شورای امنیت

حملات به منزله دفاع از خود نیست بلکه تجاوز نظامی انتقام‌جویانه‌ای است که از قبل برنامه‌ریزی شده و نیروهای اشغالگر علیه غیرنظامیان تحت اشغال انجام می‌دهند.

سفیر فلسطین افزود: این حمله نابودی وحدت فلسطین و سقوط دولت توافق ملی را هدف قرار داده است.

سفیر رژیم صهیونیستی در سازمان ملل نیز عنوان داشت: اسرائیل در برابر حملات راکتی غزه راهی جز حمله نظامی ندارد و تا حد زیادی

نماینده دائم فلسطین در شورای امنیت در جلسه ویژه این شورا درباره غزه از شورای امنیت خواست قطعنامه‌ای را در محکومیت حمله نظامی رژیم صهیونیستی به غزه صادر کند و پایان خشونت‌ها و لغو محاصره غزه را درخواست کرد.

به گزارش سایت شبکه الجزیره، «ریاض منصور» نماینده دائم فلسطین در سازمان ملل اعلام کرد: اگر شورای امنیت به درخواست‌های ما پاسخ ندهد، فلسطینی‌ها راهی جز رفتن به هیأت‌های قضایی سازمان ملل و نظام بین‌المللی ندارند.

ریاض منصور با اشاره به دادگاه کیفری بین‌المللی تهدید کرد، در صورتیکه شورای امنیت برای حمایت از فلسطینی‌ها و پایان دادن به جنگ غزه کاری نکند، فلسطینی‌ها به دادگاه‌های بین‌المللی از جمله دادگاه کیفری و سازمان‌های قضایی سازمان ملل مراجعه می‌کنند.

وی گفت: حمله وحشیانه اسرائیل به غزه به هیچ‌وجه قابل توجیه نیست. این

خویش‌داری کرده است.

ریاض منصور در سخنرانی‌اش در برابر شورای امنیت گریه کرد.

وی خاطر نشان کرد که حمله اسرائیل اصول قوانین بین‌المللی را نقض کرده است.

وی گریه کرد و افزود: هر دفاعی از خود باید موجب کشتار کل ملت شود؟

بخش دوم و پایانی

ترازویی برای گفتارها

علیرضا محمدی

۸) وهمیات (قضایایی که قوه وهم بر خلاف عقل، موجب اعتقاد بدانها می‌شود. مانند: هر موجودی دارای جهت است.)
 ۹) مشهورات (یعنی قضایایی که زبانزد همه است و موجب اعتقاد بدان یا شهادت همه‌گان است، یا شهادت همه دانشمندان یا اکثر ایشان. مانند دروغ زشت است، مورد استعمال مشهورات در قیاس جدلی و در خطابه است.)
 ۱۰) مشبهات (قضایایی که شبیه مشهورات یا مقبولات یا مسلمات است، ولی در واقع با آنها تفاوت دارد. بنابراین مشبهات قضایایی است که به حقیقت در آن اشتباهی است و به وجهی حق است و به وجهی باطل و به سبب مشابهت با حق خود را موجه جلوه می‌کند. مثلاً گفتن این که عدالت خوب است و منظور

می‌برند. این نوع قضایا در جدل به کار می‌رود.)
 ۱۳) مصادرات (قضایایی است که متعلم در آغاز تعلیم می‌پذیرد تا بعد از آن در علمی دیگر یا در همان علم اثبات شود.)
 ۱۴) مخیلات (قضایایی است که به قصد تخیل و به کار انداختن قوه تخیل به کار می‌رود. تشبیهات بدیع و لطیف شاعرانه و مبالغه‌ها و اغراق‌های آثار ادبی همه از همین قبیل است.)
صناعات پنج‌گانه
 برحسب این که قیاس از چه نوع مقدماتی تشکیل یابد، ارزش آن متفاوت می‌شود و متناسب با آن مقدمات به نامی نامیده می‌شود و به این ترتیب صناعات (صناعات خمس) به وجود می‌آید که عبارت‌اند از:
 ۱- برهان ۲- جدل ۳- سفسطه ۴- خطابه ۵- شعر.
برهان

جدل عبارت از است بحث و پرسش و پاسخ که به نحوی خاص بین دو تن در می‌گیرد. به این طریق که یکی پیوسته از دیگری پرسش می‌کند و عقیده او را درباره امری جويا می‌شود و او به بررسی مطلب می‌پردازد. آن کس که از عقیده‌ی دفاع می‌کند، حافظ وضع (یعنی طرف‌دار یک رای و عقیده) یا مجیب نامیده می‌شود و تمام کوشش او این است که الزام و مجاب نشود و آن کس که می‌خواهد عقیده وی را نقض کند، سایل یا ناقض وضع نامیده می‌شود. یعنی کسی که وضعی را خراب می‌کند، به هر دو طرف این وضع، جدلی (Dialac-tician) گفته می‌شود. (منظور از وضع رای است که به آن معتقد یا ملتزم باشند. مانند آرای سیاسی و فلسفی).
 غرض کسی که سوال می‌کند آن است که شخصی را که معتقد به رای است را به تناقض‌گویی بکشاند و از سخنان او امر محالی را نتیجه بگیرد و بدین طریق، او را شکست دهد و غرض کسی که معتقد به رای است آن است که در بن‌بست نیفتد و خود را به تناقض‌گویی نیاندازد. ماده قیاس جدلی مشهورات و مسلمات است. طرف‌دار وضع و رای موجود در کلام خود به مشهورات استناد می‌جوید و سائل یا سوال‌کننده به آنچه طرف‌دار رای و وضع موجود استناد دارد، استناد می‌کند و این استنادات را به عنوان حربه علیه وی به کار می‌برد. پس جدل، بیشتر حالت نزاع دارد و هدف آن، اسکات خصم و طرف مقابل است. ارسطو با این شیوه مخالف است و آن را نوعی تمرین در سخن‌گویی می‌داند که موجب یقین نمی‌شود؛ زیرا فن جدل به جای این که متوجه اشیا باشد، به عقاید اشخاص درباره آن اشیا توجه دارد و خلاصه در مقدمات برهان، استدلال‌کننده همیشه با قاطعیت سخن می‌گوید، در حالی که در مقدمات جدلی، همیشه عقیده طرف را پرسش می‌کند و از او می‌خواهد که بین دو طرف تناقض، یکی را برگزیند و چون طرف آن را برگزید، وی همان را مقدمه قیاس قرار می‌دهد.
 به نظر می‌رسد در جدل می‌توان از انواع دیگر صناعات خمس چون سفسطه، برهان، خطابه و شعر کمک گرفت که می‌توان به شرح هر کدام از این صناعات پرداخت. این جدل می‌باید از زوایای مختلف مورد بررسی قرار گیرد. ضمن این که جدل را نباید با مناظره اشتباه کرد، چرا که در مناظره دو تن که به دو عقیده متقابل معتقدند، با یکدیگر به بحث می‌پردازند بدون این که قصد اقناع و الزام یکدیگر را داشته باشند؛ بلکه غرض اصلی آن‌ها کشف حقیقت است و همین که حق بودن یکی از دو طرف نقیض معلوم شد، طرف مخالف به آن اذعان می‌کند. حال آن که در مقدمات جدل می‌توان انواع مغالطات، تبلیغات و غیر واقعیات و فشارها را جهت اقناع طرف مقابل گنجانند که ممکن است با شرایط یک مناظره و گفت‌وگوی سالم و عادلانه متفاوت باشد.

قیاسی است که مقدمات آن منحصرأ از قضایای یقینی (محسوسات، اولیات، تجربیات، متواترات، قضایایی که حد وسط آن‌ها با آن‌هاست و حدسیات) تألیف شده باشد و بنابراین قیاس برهانی، معتبرترین نوع قیاس است. یعنی قیاسی است که هم صورت و هم ماده آن هر دو در نهایت استواری و اتقان است. وجه استحکام و اتفاق ریاضیات و قاطعیت آن همین است که استدلال آن، منحصرأ برهانی است و شعر و خطابه و سفسطه و جدل را در آن راه نیست.
جدل

از آن، تنها عدالت اقتصادی و آن‌هم شکل خاصی باشد و سایر شقوق عدالت در سوی عدالت اقتصادی نادیده گرفته شوند. مشبهات و وهمیات ماده قیاس سو خطایی است.)
 ۱۱) مظنونات (قضایایی که ذهن تصدیق به آن‌ها دارد، اما نه تصدیق ثابت و بلکه همواره امکان یقین آن‌هم به ذهن می‌آید.)
 ۱۲) مسلمات (یا وضعیات قضایایی است که شخص معین آن را مسلم دانسته و ملتزم شده است و آن را در حجتی که بر ابطال رای او بیان می‌کند، به کار

مریم مرادیان نیری

با فواید آب تربوز آشنا شوید

آب تربوز نه تنها یک نوشیدنی گوارا و مناسب برای فصول گرم است، بلکه در تسکین و آرامش عضلات نیز بسیار موثر است.
 متخصصان سلامت می‌گویند: آب تربوز خواص آنتی‌اکسیدانی بالایی دارد، حجم پروتئین در ماهیچه‌ها را افزایش می‌دهد و مصرف آن به بهبود عملکرد ورزشکاران کمک می‌کند.
 آب تربوز هم‌چنین درد عضلات پس از انجام حرکات ورزشی سنگین در باشگاه را کاهش می‌دهد. ترکیبات طبیعی موجود در آب تربوز، سریع تجزیه می‌شوند و در نتیجه این نوشیدنی در مدت طولانی تازه نمی‌ماند، به همین دلیل معمولاً در داخل بطری در فروشگاه‌های مواد غذایی فروخته نمی‌شود، اما بعضی از کارخانه‌ها آن را پاستوریزه می‌کنند و می‌فروشند. با این حال تمام خواص مفید آب تربوز در شکل تازه این نوشیدنی است که در خانه سریع، آسان و ارزان تهیه می‌شود.

کالری کمی دارد

آیا در میان وعده‌ها شیرینی و میوه خشک می‌خورید؟ آیا در اواخر شب گرسنه می‌شوید؟ جایگزینی این مواد غذایی با آب تربوز بدون شکر بسیار مفید است. چرا که آب تربوز کالری بسیار کمی دارد، برای مبتلایان به کلسترول بالا هم خوب است، چربی ندارد و معده را پر می‌کند.

به درد عضلانی کمک می‌کند

تحقیقات اخیر نشان داده است که آب تربوز برای درمان کوفته‌گی عضلانی پس از ورزش در سالون ورزشی بسیار خوب است. ضربان قلب پس از ورزش را ثابت نگه می‌دارد، خستگی عضلانی را کاهش می‌دهد. وقتی تربوز قبل از ورزش مصرف می‌شود، برای تسکین عروق خونی و بهبود گردش خون مفید است؛ زیرا دارای یک اسیدآمین به نام ال سیترولین است. بدن سیترولین را از تربوز به‌طور طبیعی دریافت می‌کند.

از سرطان پیش‌گیری می‌کند

مطالعات ثابت می‌کند که آب تربوز می‌تواند از سرطان پیش‌گیری کند. کارشناسان مصرف این میوه را به دلیل وجود آنتی‌اکسیدان‌هایی که با اثرات مخرب رادیکال‌های آزاد مبارزه می‌کنند، توصیه می‌کنند. هم‌چنین آب تربوز می‌تواند از ابتلا به سرطان‌های مختلف از جمله سرطان پروستات و سرطان روده بزرگ جلوگیری کند.

انرژی‌زاست

بسیاری از کارشناسان معتقدند که نوشیدن آب تربوز در صبحانه می‌تواند انرژی‌دهنده باشد. قند طبیعی و محتوای آب بالا در آب تربوز، نیازهای انرژی را در طول روز برطرف می‌کند. با این توضیحات نوشیدن یک پیاله آب تربوز برای بدن بسیار منفعت دارد.

استخوان‌ها را محکم می‌کند

آب تربوز برای جلوگیری از بسیاری از بیماری‌های مربوط به استخوان از جمله انواع مختلف ورم مفاصل خوب است. از آن‌جا که حاوی کلسیم است، می‌تواند به تقویت ساختار استخوان‌ها کمک کند.

برای بیماری‌های قلبی و عروقی

اگر شما ناراحتی قلبی دارید، مطمئن باشید که برای حفظ سلامت قلب و عروق‌تان مصرف آب تربوز مفید است. آب تربوز شامل یک آنتی‌اکسیدان به نام لیکوپن است که التهاب رگ‌های خونی که منجر به سکتته قلبی و هم‌چنین افزایش فشارخون و مرض شکر می‌شود را کاهش می‌دهد.

در مکتب تمدن آفرین رمضان

خواجه بشیر احمد انصاری

بخش سیزدهم

زهیر بن ابی سلمی، سخن‌گوی دیگر جاهلیت قبیلایی در بخشی از شعر خود می‌گوید:

مناسبات زنده‌گی اجتماعی دوران جاهلیت بر مبنای واکنش‌های سریع، تند و غیرمنطقی بنا یافته بود و در آن دوره هر کسی که قوی‌ترین واکنش را در برابر مخالفان خویش نشان می‌داد، بیشتر قابل احترام بود. اما زمانی که اسلام آمد، در نخستین اقدام خویش پایه‌های حقوقی این فرهنگ منحن را کوبید و از اعتبار ساقط ساخت. اسلام از پیروان خویش خواست تا جای واکنش را به عقل و خرد و منطق وا گذارند. انسان مسلمان، انسانی کاملاً آگاه بود و تصمیم‌های خویش را بر مبنای سنجش و محاسبه دقیق اتخاذ می‌نمود، نه بر مبنای عکس‌العمل‌های شتاب‌زده و آنی. یکی از خصوصیت‌هایی که میان انسان و حیوان هم جدایی ایجاد می‌کند، همین خصوصیت واکنش بوده که عکس‌العمل‌های اتوماتیک از خصوصیت‌های حیوان به حساب می‌آید.

آری! جهالت، خصوصیت اساسی حیوانات است. شاید همه ما بیاد داشته باشیم که دهقانان روستایی ما جهالت را بیشتر بر حیوانی که الاغ نامندش اطلاق می‌نمودند. در فرهنگ عامیانه ما اصطلاحات «جهل خری» و «انسان خرجهل» از شهرت گسترده‌ی برخوردار است.

ویژه‌گی دیگر این حیوان، نوشیدن آب از بالاترین نقطه جوی است، خصوصیتی که شاعر معروف عصر جاهلی عمرو بن کلثوم سخت بدان می‌بالید و قبیله‌اش را چنان می‌ستود که پس از مرور پانزده قرن، هنوز هم آوازش به گوش می‌رسد که می‌گوید:

وَنَشْرَبُ مِنْ وَرْدَانِ الْمَاءِ صَفْوًا
وَيَشْرَبُ غَيْرَنَا كَدْرًا وَطِينًا

هرگاه برای نوشیدن آب می‌رویم، شفاف‌ترین بخش آن را می‌نوشیم، اما آب تیره و آلوده را به دیگران وا می‌گذاریم. تصویری را که عمرو بن کلثوم از قبیله خود ارائه کرده، چیزی جز همان خر مولانا نیست که روز دیگری از آن یاد نموده بودیم. هدف و حکمت رمضان، چیزی جز سنگین نمودن کفه معنوی بر کفه حیوانی انسان نیست.

گفتیم که هر کسی مطابق به مزاج خود، جاهلیت را معنی و تفسیر می‌کند. در حدیث دیگری که در باب جاهلیت آمده و ما آن را از زبان برخی‌ها خیلی می‌شنویم که بر مبنای آن تمامی جهان اسلام را تکفیر می‌نمایند، همان حدیث امام مسلم است که پیامبر فرموده‌اند:

«مَنْ مَاتَ وَكَلَيْسَ فِي عُنُقِهِ بَيْعَةٌ مَاتَ مَيْتَةً جَاهِلِيَّةً»

یعنی: «هر که بمیرد و حلقه بیعت در گردن نداشته باشد، مرگی جاهلی داشته است.»

برخی از فعالان سیاسی به اصطلاح اسلام‌گرا، جاهلیت را به مفهوم شرک تعبیر و تفسیر می‌نمایند. اما بیاپید که از امام شافعی بشنویم که در باب این حدیث چه می‌گوید. امام شافعی کتابی دارد به نام «الأم» که در ضمن تفسیر آیه ۵۹ سوره النساء در باب این حدیث می‌گوید:

قبایل عرب در عصر جاهلی، اطاعت از زمامدار را ذلت و خواری می‌انگاشتند و کسانی که در مکه و اطراف آن زنده‌گی می‌کردند، چیزی را به نام زعامت نمی‌شناختند؛ زیرا پذیرش نظم و دسپلین برای آن قبایل کاری سخت دشوار بود. در عصر جاهلیت عربی ابوسفیان، خان قبیله بنی امیه بود؛ عبدالمطلب، خان قبیله بنی هاشم و ولید بن مغیره، خان قبیله بنی مخزوم بودند. پیامبر اسلام (ص) برای آن‌که این قبایل پراکنده و متخاصم را در چهارچوب یک نظم و دسپلین قرار دهد، فرمودند که هر که از امیر اطاعت نکند و یا خود را جزو جامعه سیاسی ما نداند، بدان می‌ماند که در فضا و هوای جاهلیت قبیلایی و انارشیزم آن زیست می‌نماید.

رمضان از تربیت‌یافته‌گان مدرسه خویش می‌طلبد تا برخیزند و از روی ادراک عمل کنند. مدرسه رمضان از پیروان خویش می‌خواهد که قربانی دیو جاهلیت قبیلایی و تعصب قومی نشوند و از روی شعور و بر مبنای سنجش و محاسبه و منطق و برهان و عدل عمل نمایند. این مبحث را رشته‌ی ست طولانی که خدا کند روزی بتوانیم حق آن را بیشتر ادا نماییم.

روزه؛ میراث فرهنگ جهانی

روزه جزو میراث و فرهنگ جهانی است که ریشه‌ی طولانی در ژرفای تاریخ بشر داشته و در میان کتله‌های مختلف انسانی پیوسته وجود داشته است. پیش از آمدن اسلام، در ادیانی چون یهودیت، مسیحیت، آیین هندو،

آیین بودایی، کنفوسیوس و امثال آن، روزه‌داری متداول بوده است. نکته جالب این‌که در زبان‌های عبری، آرامی، حبشی، عربی و شاید زبان‌های دیگری روزه را صوم (Soum) گویند. قرآن کریم خود به این فرهنگ کهن اشاره نموده می‌فرماید:

«ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید، روزه بر شما مقرر شده است همان‌گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند مقرر شده بود؛ باشد که پرهیزگاری کنید.»

روزه در ادیان مختلف به اشکال گوناگونی متداول بوده، برخی از خوردن پرهیز می‌نمودند، گروهی از خوردن و نوشیدن، دسته‌ی از حرف زدن، مجموعه دیگری از اعمال خاصی؛ اما وجه مشترک روزه در تمامی این ادیان، پرهیز بوده است تا راه را برای پرهیزگاری دایمی در زنده‌گی هموار سازد، همان‌طور که قرآن کریم به آن اشاره نموده است.

تورات و انجیل، از روزه یاد نموده‌اند. تورات از روزه چهارروزه موسی (ص) و انجیل متی از روزه چهارروزه عیسی (ص) یاد نموده و از ایشان نقل می‌کند که دیو تنها از راه دعا و روزه از جسم انسان بیرون می‌گردد. انجیل مرقس حکایت می‌کند که یوحنا خیلی روزه می‌گرفت «مرقس ۲/۱۸»، و انجیل متی می‌نویسد که عیسی گفت: یوحنا آمد در حالی که نه غذا می‌خورد و نه هم آب

نوشیدن اجتناب می‌نماید. این نوع روزه در روزهای «یوم کپیور» و «تیشا باو» گرفته می‌شود. روزه در میان هندوها اشکال گوناگونی دارد. برخی روزه‌های آن‌ها برای ۴۸ ساعت تمام ادامه یافته و در خلال آن از خوردن غذا و نوشیدن آب اجتناب می‌نمایند. آن‌ها روزه‌های آسان‌تری هم دارند.

پیروان برخی ادیان، هنگام روزه‌داری از خوردن غذاهای جامد دست برمی‌دارند؛ گروهی تنها از نوشیدن، دسته‌ی از تماس‌های جنسی و بعضی‌ها از سخن زدن روزه می‌گیرند. در میان یکی از قبایل استرلیا، زنان بیوه برای یک سال تمام حرف نمی‌زنند. از لابه‌لای قرآن هم دانسته می‌شود که یهودی‌ها هم از سخن روزه می‌گرفتند. در برخی ادیان تنها یک طبقه روزه می‌گرفتند که نمونه‌اش برهمن‌ها اند؛ و در برخی دیگر از ادیان روی زمین، مردم هنگام روزه نه تنها که هیچ چیزی نمی‌خورند که هیچ کاری هم انجام نمی‌دهند. برخی ادیان روزه را برای سرزنش و عقوبت می‌گیرند و گروهی دیگر روزه را به عنوان یادآور خاطرات دردآور به‌کار می‌برند و روزه برخی دیگر مجموعه بنیادهایی است که روزه‌دار باید از انجام آن خود داری کند.

اما روزه اسلامی برای شکنجه بدن فرض نشده است،

می‌نوشید و مردم گفتند که شیطانی در او حلول نموده است. «متی ۱۷/۱۸» انجیل حکایت می‌کند که یحیی (ص) پیوسته روزه می‌گرفت. با وجود آن‌که روزه در میان مسیحیان همیشه وجود داشته، ولی مذاهب مختلف مسیحی امروزی بر سر روزه و اشکال و اوقات آن اتفاق نظر ندارند. کاتولیک‌ها حدود چهارروز روزه می‌گیرند و پروتستان‌ها به اشکال مختلفی روزه می‌گیرند؛ برخی از خوردن و نوشیدن اجتناب می‌نمایند، برخی دیگر تنها آب می‌نوشند و فرقه سومی از خوردن گوشت و یا غذاهای دیگری اجتناب می‌ورزند. روزه برخی فرقه‌های مسیحی کنونی خصوصاً پروتستان‌ها به شوخی نزدیک‌تر است تا به روزه‌ی جدی که بتوان از آن نتیجه‌ی به‌دست آورد.

در میان سرخ‌پوستان آمریکا نیز روزه رایج بوده است، همان‌طور که در میان قبایل افریقایی و استرالیایی این امر دیده می‌شود. پرسش این است که چه چیزی همه این انسان‌ها را واداشته است که یکی در دل افریقا، دیگری در قلب آمریکا شمالی و سومی در صحراهای استرالیا و چهارمی در پهنای هند و چین روزه بگیرند؟ به باور من، این امر دلالت بر وحدت و یگانگی ادیان و اصول مشترکشان می‌کند که در آغاز یکی بودند و سپس تغییراتی در میان‌شان ایجاد شده است.

گاهی اعتراض می‌شود که روزه دیگران در غرب به دشواری روزه مسلمان‌ها نیست. در پاسخ باید گفت که در آیین یهودی روزه‌هایی وجود دارند که فرد روزه‌دار برای بیشتر از ۲۴ ساعت یعنی از غروب آفتاب تا مدتی پس از غروب آفتاب روز بعدی، از خوردن و

راین» در سال ۲۰۰۵ میلادی پیرامون روزه در آمریکا منتشر شده است. روزه هنر است؛ هنر خوب زنده‌گی کردن، ولی چه کنیم که کمتر کسی از ما قوانین این هنر را که نخستین آن تمرین برای کم خوردن است، رعایت می‌کند.

یکی از جوامعی که به اسرار روزه پی‌برده و از آن سود برده است، ساکنان دره «هونزا» اند؛ دره‌ی که در میان کوهپایه‌های قراقرم و چترال، در مرز میان افغانستان و پاکستان و در چند قدمی هندوستان و چین، همان جایی که «بام دنیا» نامیده می‌شود، قرار گرفته است. برخی معتقد اند که ساکنان هونزا شاید از بقایای ارتش اسکندر مقدونی بوده باشند که یا به علت گم کردن راه و مسیر و یا به هر علت دیگری در آن قله‌ها گیر مانده و رابطه‌شان با دنیا قطع شده است.

در اوایل قرن بیستم میلادی (از ۱۹۰۴ تا ۱۹۱۱ م) یک دکتر انگلیسی اداره هند برتانوی که سپس به‌حیث داکتر شاه انگلستان هم خدمت نمود و «روبرت ماککاریسون» نام داشت، به آن دره‌های هولناک و قله‌های سنگین سفر نمود و با مردمان آن در تماس شد. این افسر برتانوی در کنار ملاحظات دیگر خویش متوجه گردید که حد اوسط عمر ساکنان آن دره در حدود ۱۲۰ و ۱۳۰ سال بوده و برخی هم تا ۱۴۰ سال زنده‌گی نموده و با کمتر بیماری‌ها آشنایی دارند. مردانی که عمر شان بالغ به ۱۰۰ است، به آسانی می‌توانند بر کوه و درخت بالا شوند. او که سخت شگفتی زده شده بود، در آغاز تصور می‌نمود که شاید آن‌ها سال‌ها را با متود دیگری محاسبه نمایند و یا این‌که سال‌شان کوتاه‌تر از سال معمول باشد، ولی با دیدن فرزندان و نواده‌ها و نواده‌هایی نواده‌ها که همه در قید حیات بودند، پرسش او پاسخی عملی یافت.

دیری نگذشت که هم «روبرت ماککاریسون» و هم دیگر پژوهش‌گران در تلاش یافتن طلسم زنده‌گی طولانی آن گروه شدند. در آغاز، این راز را در آب و خاک و غذای آن مردم جست‌وجو نمودند؛ امری که در اهمیت آن نمی‌توان شک نمود. اما باز دیدند که در پیچ و خم سلسله‌کوه‌های همالیا، «هونزا» یگانه جامعه انسانی نیست، بلکه گروه‌های مختلف دیگری هم در اطراف و اکناف آن بودوباش داشته و از همان آب و هوا و همان غذا استفاده نموده و روی همان نوع خاک زنده‌گی می‌نمایند. در پایان آن‌ها به نتیجه شگفتی دست یافته و دریافتند که علت اصلی عمر دراز و زنده‌گی سعادت‌مند ساکنان آن دره، در نوع خوردنی‌ها و نوشیدنی‌ها نه، بلکه در عدم خوردن آن گروه نهفته بوده است. آن‌ها بنا بر دشواری طبیعت جغرافیایی و خشونت آب و هوای منطقه‌شان در چندین ماه زمستان و بهار عادت داشته‌اند تا نوعی روزه بگیرند. علت صحت‌مندی آن گروه در این نبود که چه می‌خوردند، بلکه علت در این بود که آنها چیزی نمی‌خورند. کسانی که برای مطالعه آن‌ها رفته بودند، می‌دیدند که ساکنان دره هونزا چه می‌کنند، بی‌خبر از این‌که علت در «کردن» ها نه، بلکه در «نکردن»‌ها نهفته بود.

از آن زمان تا امروز، دره «هونزا» آهسته آهسته تحول نمود؛ سهولت‌ها و امکانات وافر غذایی ایجاد شد، راه رفت و آمد گشوده شد، در عرصه واردات مواد غذایی سهولت‌هایی ایجاد گردید و مردم هونزا وارد مرحله زنده‌گی آسوده‌تری شدند و در نتیجه، آن محدودیت‌های غذایی گذشته رفع گردید و در فرجام کار این زنده‌گی «بهرتر» سبب گردید تا کمتر کسی امروز در آن جمعیت، بیشتر از ۱۰۰ سال زنده‌گی کند.

امریکایی‌ها که شاید از پرخورترین انسان‌های روی زمین باشند، ضرب‌المثلی دارند که می‌گویند:

«انسان خود قبر خویش را به دست خودش حفر می‌کند ولی نه با بیل و کلنگ؛ بلکه با قاشق و پنجه.»

امروز بیشتر مردم انتحاری‌اند ولی انتحاری‌هایی از نوع دیگر؛ به این معنی که مواد غذایی‌یی را که در معده‌ها تعبیه می‌کنند، حکم موادی انفجاری را دارد که مفعول آن آهسته آهسته و به‌صورت تدریجی کار خود را انجام خواهد داد. حکیم فرزانه ما، بوعلی بن سینا قرن‌ها پیش معده را خانه بیماری نامیده بود. امریکایی‌ها نسبت به هر چیز دیگری از گوشت بیشتر استفاده می‌کنند. دانشمندی می‌گوید: زمانی‌که انسان حیوانی را ذبح نموده و گوشت آن را می‌خورد، تو گویی حیوان از معده‌اش فریاد برآورده و می‌گوید: تو که مرا کشتی، حالا نوبت من است تا انتقام خویش را بگیرم. آری! من تو را از درون خواهم خورد.

رمضان فرصت ارزش‌مندی است که می‌توانیم هنر کم‌خوردن را در مدرسه آن آموخته و در «وادی هونزا»ی آن تمرین گرسنه‌گی نماییم تا آن‌که زنده‌گی خوب‌تر و دنیای بهتری داشته باشیم!

چنین باد!

هنر مقدس روزه‌داری

این عنوان را از کتابی به عاریت گرفته‌ام که به قلم «تامس

گرزی پس از خواب سیزده ساله:

پذیرش نظام بازار آزاد اشتباه بود

امیری

رییس جمهور کرزی می گوید که اگر سیزده سال پیش تجربهٔ امروز را می داشت، بازار آزاد را با شکل و شمایل کنونی، نمی پذیرفت. آقای کرزی در گفت و گویی به صدای امریکا گفته است که او حالا پس از ۱۳ سال، بسیار تغییر کرده و اگر تجربهٔ کنونی او سیزده سال پیش می بود، دربارهٔ بسیاری از مسایل از جمله در رابطه اش با غرب و در زمینهٔ بازار آزاد، برخورد متفاوتی می داشت.

پدرام با رییس جمهور کرزی که چندی پیش صورت گرفته، نگاهش شده است.

در این نامه خطاب به آقای کرزی گفته شده است که آنچه به نام بازار آزاد ترویج کرده اید به نفع کشور ما و به نفع لایه ها و اقشار و طبقات فقیر اجتماعی نیست.

او گفته است: از این سیاست اقتصادی فقرزدایی و عدالت بیرون نمی آید. در کشور جنگ زده بی مثل افغانستان، برای سال های طولانی، تا جامعه جان بگیرد، دولت می باید بر کار ملک نظارت و تدبیر کند؛ جلو دزدان و غارتگران را بگیرد؛ خصوصی سازی بی رویه و فاقد هرنوع انضباط اقتصادی و حس انسان دوستی لایه های تهی دست جامعه را به پرنگاه نابودی می کشاند.

او گفته است: نقد مستمر سیاست های اقتصادی دولت و همین بازار آزاد از کارهای تیوریک و همیشگی ما بوده است؛ اما شما هیچگاه آن نقدها را نخواندید و آن اعتراض ها را نشنیدید.

اما برخی دیگر می گویند که اگر مولفه های اقتصاد بازار آزاد درک می شد و مافیای اقتصادی «مهار» می گردید، امروز با سیستم اقتصادی بازار آزاد در وضعیت بسیار خوبی قرار می داشتیم.

فیصل امین، استاد جامعه شناسی در دانشگاه کابل، می گوید که بازار آزاد هم می تواند پیامدهای خوب و مثبت داشته باشد و هم پیامدهای منفی و مرگبار. به گفته او، اگر با توجه به محاسبات و دادوستد تجارتي نگریسته شود، یگانه گزینه برای توسعه پایدار اقتصادی اقتصاد بازار آزاد است.

به گفته آقای امین، افغانستان جدایی از جهان دیگر نمی باشد و باید با این مدل پیش برود. نفس نظام اقتصاد

بازار آزاد بد و منفی نیست؛ در بسیاری از کشورها بازار آزاد باعث پیشرفت اقتصادی گردیده است؛ اما در افغانستان با توجه به دو نکته، نتوانستیم تجربه خوبی از نظام اقتصاد بازار داشته باشیم:

۱. مردم افغانستان با نظام اقتصادی پلان مرکزی یا دولت محور عادت کرده اند و زود آماده پذیرش نظام اقتصاد بازار نیستند و از این جهت بدبینی ها نسبت به این مدل بیشتر گردید.

۲. بنابر ضعف در شناخت از اصول و مؤلفه های نظام بازار، ما نتوانستیم که این مدل را به صورت درست اش تجربه نماییم.

این استاد جامعه شناسی در دانشگاه کابل در پاسخ به این پرسش که افغانستان سیزده سال پیش آماده پذیرش چنین نظامی بود، گفت: «سیزده سال پیش مهم این نبود که افغانستان آماده بود یا خیر؛ نکته مهم این بود که افغانستان باید یک مدل پذیرفته شده جهانی را بپذیرد که آن مدل نظام اقتصاد بازار آزاد بود.

او گفت: «من چندان بدبین به نظام اقتصاد بازار نیستم و ما در حال گذار از بحران نظام اقتصاد بازار هستیم و تا هنوز از لاک و مرحله بحران، گذار نکرده ایم؛ بنا نیاز به زمان بیشتر دارد، مشروط به این که مافیایی که در داخل نظام بازار آزاد شکل گرفته، مهار گردد؛ در غیر آن امکان سوء استفاده از این مدل در کشورهای جهان سوم به خصوص افغانستان می تواند وجود داشته باشد.»

آقای امین باور دارد که در اقتصاد ارتباطی جهان، با کدام مدل دیگری نمی توانیم چرخه نظام اقتصادی خویش را پیش ببریم؛ حتی بنده با تلفیقی بودن نظام یعنی: اقتصاد سوسیالیستی و اقتصاد بازار موافق نیستم.

او گفت که بازار آزاد در صورتی می تواند برای رشد اقتصادی کشور موثر واقع شود که ظرفیت مدیریتی خویش را بلند ببریم؛ از نقش مافیای اقتصادی جلوگیری نماییم؛ به تامین امنیت و ایجاد فرصت های شغلی، ایجاد زمینه سرمایه گذاری بپردازیم.

استاد فیصل امین گفت: «رییس جمهوری در پایان ماموریت اش اذعان داشته که با نظام اقتصاد بازار موافق نیست؛ آقای کرزی پس بفرماید بدیل این سیستم اقتصادی را برای ما معرفی کند که با کدام بدیل، چرخه نظام اقتصاد افغانستان را می چرخاند!»

دی؟

خواب: بله! خُکه د ملي يووالي په دولت کې هيڅوک بایلونک نه دی. هر څوک باید بریالی وي، نور په افغانستان کې د یوه په ماتي د بل بریا کارنده نه ده. د افغانستان ټولنیز جوړښت همداسې دی، چې باید ټول گټونکي وي. د دېموکراسي په دې دور کې هر څوک خپل حق غواړي او د هیچا په حق سترگې نشي پټېدای. نو یوازینی لاره د ملي يووالي دولت دي، چې ټول باید په پرېکړه کولو کې شریک وي. چې دا دولت په نظام کې په بدلون سره راتلای شي.

پوښتنه: اوس چې په اساسي قانون کې تعدیل نه دی راغلی، څنگه کېدای شي، چې د نظام په جوړښت کې بدلون راشي، ځکه د نظام بدلون خو د اساسي قانون تعدیل ته اړتیا لري؟

خواب: د ملي يووالي دولت د نظام جوړښتونو ته د هرچا لرلید توپیر لري. که څنگه چې د اوسني نظام حقوقي جوړښت ستونزې را منځته کړي، نو باید بدلون وکړي. دمگړۍ هيڅوک ولسمشر نه دی خو ناوړین شته. نو رامنځته کېدونکی دولت یو توافقي دولت دی او په کار ده چې د دواړو لوریو په توافق سره په یوه محور کې په غیر رسمي ډول جوړښتي بدلونونه رامنځته شي. یانې اوس ولسمشر نه دی چې د ناوړین د مخنیوي لپاره ځواکونه را غواړي، نو اوس په غیر رسمي ډول تر هغه مهاله ځینې بدلونونه راتلای شي، چې د اساسي قانون لویه جرگه جوړېږي. لکه ټول ارگانونه له ولسمشر او صدراعظم نه نیولي تر ښکته پورې ټول باید یو واضح تعریف او وک ولري. د هېواد مشر د اوسني واک په صورت کې چې د هېواد ټولې چارې ورسره دي، د ملي يووالي د دولت رامنځته کې ناممکنه دي.

په کار ده چې د هېواد مشر ترڅنګ د ولسمشرۍ یوه اداره رامنځته شي، چې ټول ځواکونه او سیاسي اغېزمن مشران په کې راټول وي، چې هم ولسمشر ته سياسي پرېکړو کې سلا ورکړي، هم ځینې اولویتونه رهبري کړي، ځکه ولسمشر نشي کولای په یوازې سر ټولو ستونزو ته ځان ورسوي. هم به ډله ییز مدیریت رامنځته شي او هم به ټول خلک د پرېکړو په کولو او واک کې ځانونه شریک وبولي. مومند

احمد ولی مسعود له ملي ائتلاف اونیزې سره په مرکه کې:

په ملي يووالي دولت کې، هر څوک گټونکی دی

ترمنځ په شوي توافق کې یوه خبره د ملي يووالي د دولت جوړېدل دي. تاسو د ملي يووالي د دولت جوړېدو ته په کومه سترګه کوړي؟

خواب: د ملي يووالي دولت په هغو هېوادونو کې رامنځته کېږي، چې له بحران سره مخ وي، یا یوه نوي پړاو ته د تېرېدو په درشل کې وي. په جگړه کې وي، حکومت یې په فساد کې ښکېل وي. افغانستان هم یوه نوي پړاو ته د تېرېدو په درشل کې دی، نو له دې پړاو څخه د بریالي وتلو لپاره د ملي يووالي دولت ته اړتیا ده. د ملي يووالي دولت کوم ځانگړی تعریف نه لري او نه کوم مشخص موډل دی، لکه سياسي نظامونه. د ملي يووالي د دولت یوازینی موخه د ناوړینونو مهار کول دي، چې ټول سياسي ځواکونه په ډله ییز ډول راټولېږي او د یوه باندته راتلونکې لپاره گام اخلي. خو په افغانستان کې ناوړین له وړاندې څخه رامنځته شو، په داسې حال کې چې په نوره نړۍ کې د بحران د مخنیوي لپاره د ملي يووالي دولت رامنځته کېږي.

پوښتنه: غواړم همدلته مطرح کړم، ایا د اوسني نظام په شتون کې ممکنه ده، چې د ملي يووالي دولت رامنځته شي؟

خواب: د ملي يووالي د دولت یوه ځانگړنه دا ده چې نشي کولای د ریاستي نظام په شتون کې رامنځته شي. ځکه اوسنی ټولې ستونزې د ریاستي نظام له امله دي. کله چې د ریاستي نظام ستونزې موږ ولېدې، موږ د ملي يووالي د دولت د رامنځته کېدو خبره مطرح کړه، چې هم ورسره ټاکنې بریالی کېدای شي او هم له ټاکنو وروسته کېدای شي د هېواد سترو ناوړینونو ته رسېدگي وشي. د اوسني نظام په شتون کې د ملي يووالي دولت نشي رامنځته کېدلای، ځکه خپله د ناوړین رامنځته کوونکی دی. نو د دې لپاره چې د ملي يووالي دولت رامنځته شي، اړتیا ده چې د نظام په جوړښت کې بدلون راشي. پوښتنه: ایا د ملي يووالي دولت د ستونزو بنسټیز حل

له ټاکنو وروسته په هېواد کې ټاکنیز بن بست رامنځته شو. د دې بن بست له امله افغانستان کې د ټاکنو پروسه او پرې کېدونکی باور زیانمن شو، خو د امریکا او ملگرو ملتونو په منځگړیتوب دا بن بست پای ته ورسېد او پرېکړه وشوه، چې دواړه نوماندان به په گډه په هېواد کې د ملي يووالي دولت جوړوي. موږ په دې اړه د شهید احمدشاه مسعود بنسټ له مشر او د ملي اجنډا د طرحې له وړاندې کوونکي ښاغلي احمدولي مسعود سره مرکه کړې ده. چې تاسو لوستونکي ورته را بولو.

پوښتنه: لومړی د مرکې له وخت مو مندوی یو، افغانستان کې ټاکنې ترسره شوي؛ خو له ټاکنو وروسته ولې سياسي بن بست رامنځته شو؟

خواب: افغانستان له گڼو قومونو جوړ یو داسې هېواد دی، چې دېموکراسي یې نوې او ټاکنې په کې تازه تجربې دي. زموږ د دېموکراسي موډل د افغانستان له روحيې سره برابر نه دی. له همدې ځایه ده، چې موږ د ټاکنو ترڅنګ په یوه سياسي موډل توافق رامنځته شي، چې له یوې خوا به ټاکنیزې ناندري لاکمې کړي او له بلې خوا له اوسني وضعیت په بریالیتوب تېر شو. ځکه ټاکنې نشي کولای په یوازې سر ټولې ستونزې حل کړي. نه نوماند کولای شي چې د ټاکنو له لارې بریا خپله کړي، ځکه لا تر اوسه ټاکنې خپلې پختگۍ ته نه دي رسېدلې. دا چې له ټاکنو وړاندې په یوه سياسي موډل توافق ونشو، ټاکنې په هېواد کې د ټاکنیز بن بست د رامنځته کېدو لامل شوې.

موږ د دې بن بست د له منځه وړلو لپاره له سفارتونو او نړیوالو ارگانونو سره هم ولیدل او هغوی ته مو هم ټینګار دا و، چې باید په یوه سياسي موډل توافق وشي. ځکه نور نشو کېدای، چې پراخې او پلان شوې درغلی او د رایو څېړل نور د دې پروسې له لارې حل شي. تر هغې چې د امریکا د بهرنیو چارو وزیر راته زموږ هڅې روانې وي. پوښتنه: د امریکا د بهرنیو چارو د وزیر او دواړو نوماندو

تفتیش آرا از صلاحیت های...

جریان ماه رمضان قدردانی کرده است.

آقای کوبیش گفته است: « بسیار دلگرم کننده است که می بینم روند تفتیش به شکل مشتاقانه و با تعهدی که هم اکنون منتج به برملا شدن مواردی از تفاوت ها و نواقص شده جریان دارد.»

آقای کوبیش گفته که یافته های این تفتیش در نهایت از سوی کمیسیون مستقل انتخابات در حضور ملل متحد و در مطابقت با روش های بین المللی فیصله می شود. او گفته است که این تفتیش از صلاحیت های کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان است و این کمیسیون با همکاری نزدیک بین المللی و رهبری ملل متحد این روند را پیش می برد.

فرستاده ویژه سازمان ملل برای افغانستان این اظهارات را روز گذشته در جریان دیدار از مرکز تفتیش آرا در کمیسیون مستقل انتخابات بیان کرده است.

در همین حال، سخنگوی کمیسیون انتخابات افغانستان اظهار داشته که تیم های تفتیش آرا به ۵۰ تیم افزایش می یابد.

نور محمد نور، سخنگوی کمیسیون انتخابات گفته است که امیدواریم با افزایش تعداد تیم های کاری، روند تفتیش آرا مطابق جدول زمانی در ۳ هفته تعیین شده، تکمیل شود.

این در حالی است که قبل از این حدود ۳۰ تیم در ۲ شیفت مختلف کار تفتیش آرا را به پیش می بردند.

توافق انتخاباتی به اصلاح نظام...

ایالات متحده توافق انتخاباتی بین دو نامزد را یک گام مهم خوانده می گوید که آزمون عمده اکنون چه گونگی تطبیق مواد این توافق است.

این دپلومات پیشین امریکایی گفت اطمینان از تفتیش شفاف و عادلانه تمام آرای دور دوم انتخابات و پذیرفتن نتایج نهایی توسط هر دو نامزد از چالش های دیگر توافق بین عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمدزی است.

آقای کراکر به صدای امریکا گفت «چالش ها همچنین در مورد تعیین نقش رییس شورای اجرایی نیز وجود دارد. نقش این پست جدید هنوز مشخص نشده است و انتظار می رود که افغان ها در مورد صلاحیت های این پست جدید بحث های داغ نمایند.»

راین کراکر نقش جان کری، وزیر خارجه ایالات متحده را در ایجاد توافق بین عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمدزی «معجزه آسا» خوانده گفت که این میانجگری نشان داد که نقش دوامدار ایالات متحده توام با تماس های با سطح بلند می تواند در نظام سیاسی مغلق افغانستان ممد واقع گردد.

آزمون تقسیم قدرت

این سفیر پیشین ایالات متحده در افغانستان، پاکستان، عراق و سوریه گفت که توافق «تقسیم قدرت» بین دو نامزد دور دوم انتخابات ریاست جمهوری افغانستان جنبه های عملی فراتر از حل بن بست انتخاباتی دارد.

به گفته آقای کراکر، «بسیاری افغان ها فکر می کنند که در نظام کنونی کشورشان قدرت بیش از حد در انحصار شخص رییس جمهور است. توافق انتخاباتی بین نامزدان می تواند بر علاوه حل بن بست انتخاباتی، سبب اصلاح نظام نیز شود.»

به اساس توافقی که بین عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمدزی صورت گرفته است، قانون اساسی افغانستان پس از برگزاری لویه جرگه به خاطر تغییر نظام ریاستی به پارلمانی تعدیل خواهد شد.

طبق توافق مذکور، همه آرای دور دوم انتخابات ریاست جمهوری افغانستان باید بازشمارای و تفتیش گردد.

واکنش به تفتیش آرا

از سوی دیگر، دنیل فلدمن، معاون نماینده ویژه ایالات متحده برای افغانستان و پاکستان روز جمعه در واشنگتن گفت گفت که تا اکنون بیش از ۱۰۰ صندوق رای تفتیش شده است و انتظار می رود که با ورود شمار کامل ناظرین بین المللی به کابل، روزانه ۱۰۰۰ صندوق رای تفتیش گردد. این مقام امریکایی افزود که تا اکنون ۱۵۰ ناظر بین المللی به کابل آمده است و توقع می رود که تا هفته آینده ۱۶۰ ناظر مسلکی به خاطر شرکت در روند تفتیش ۲۳ هزار صندوق رای وارد کابل شوند.

دنیل فلدمن همچنین گزارش ها مبنی بر عدم رضایت رییس جمهور کرزی از نقش امریکا در توافق بین عبدالله عبدالله و اشرف غنی احمدزی را رد کرد. او گفت که رییس جمهور کرزی خود با وزیر خارجه ایالات متحده روی توافق مذکور کار کرد.

تا هنوز مشخص نشده که نقش رییس اجرایی - سمتی که برای بازنده این انتخابات و یا شخص مورد نظر او طراحی شده چگونه می باشد و تا چه زمان مشخصی زمینه برای برگزاری لویه جرگه به هدف تعدیل قانون اساسی برابر خواهد شد.

افغانستان؛

تنها کشوری که نفوش مشخص نیست

از نفوس افغانستان آمار دقیقی در دست نیست و این امر روند حکومت داری و زنده گی مردم را با مشکل روبرو کرده است. خیلی از مردم این کشور هنوز هم تذکره ندارند و توزیع تذکره های الکترونیک نیز به تعویق افتاده است. واقعا مشکل چیست؟

در تمام کشورهای جهان برنامه های مقطعی کشوری بر مبنای نفوس فعلی و پلانها برای آینده بر مبنای نفوس سنجیده شده احتمالی طرح ریزی و عملی می شوند؛ اما در افغانستان هنوز آمار دقیقی از نفوس مجموعی شهرونداناش در دسترس نیست.

به گزارش دویچه وله، آخرین سرشماری از سوی حکومت، ۴۰ سال پیش در این کشور انجام شده و پس از آن به خاطر بروز جنگ و ناآرامی امکان سرشماری مجدد و مشخص کردن نفوس موجود نبود؛ اما در ۱۳ سال گذشته که آرامش نسبی وجود داشت چرا این کار عملی نشد؟

یکی از مواردی که سرشماری را در افغانستان با مشکل روبرو کرده این است که هنوز هم شمار زیادی از مردم، به خصوص در ولسوالی ها و حتی کلان شهرهای افغانستان تذکره تابعیت ندارند. غلام نبی یکی از باشندگان ولایت ننگرهار می گوید:

مشکل بیشتر از تصور...

پاک تر از صندوق های ولایات است. به گفته آنها، در سه روز گذشته تنها موارد جزئی تقلب را در صندوقها دیده اند؛ ولی در روزهای آینده، تفتیش آرای ولایات دشوارتر خواهد شد.

فضل احمد معنوی، مسوول تیم ناظران دکتر عبدالله

گفت: «هنوز صندوقها از کابل است. در مناطق شهری مشکلات کم تر است. ما که به ولسوالی های کابل می رویم، مشکلات بیشتر می شود. یقین داریم وقتی که به ولایات برویم مشکلات زیاد می شود. آنچه را ما تصور داشتیم، حتا بیشتر از آن است.»

ناظران می گویند در نخستین روزهای تفتیش، کارمندان

شاه حسین مرتضوی، کارشناس اجتماعی در افغانستان می گوید که مشخص نبودن نفوس در این کشور چالش های زیادی را به وجود آورده و باید هر چه زودتر توزیع تذکره های الکترونیک آغاز شود: «افغانستان شاید یگانه کشوری باشد که هیچ احصاییه دقیقی در آن وجود ندارد. به این دلیل دولت می تواند حتی به خاطر وضع بودجه سالانه و فرستادنش به پارلمان در تخمین آن با مشکل روبرو شود. گذشته از آن ما چون احصاییه نداشتیم در رابطه با انتخابات نیز یکی از چالش های اساسی این بود که به خاطر نبودن یک احصاییه دقیق از شماری از ولایات رای بیشتر آمد. دقیقا یک علت سیاسی دارد و خیلی ها تلاش کردند که توزیع تذکره های الکترونیک را بعد از انتخابات انجام بدهند تا فرصتی باشد برای تقلب.»

اما آقای معقول می گوید که مشکل توزیع نشدن تذکره های الکترونیک، توشیح نشدن قانون ثبت و احوال نفوس است که در پارلمان تصویب شده است. وی می افزاید کارهای تخنیکی توزیع تذکره های الکترونیک تمام شده و در قانون جدید ثبت و احوال نفوس داشتن تذکره تابعیت برای همه شهروندان اجباری است.

وی می گوید که مکتوبی را به ریاست دولت فرستاده و تذکره داده که توزیع تذکره های الکترونیک می تواند از هزینه هنگفت ثبت نام رای دهندگان و بروز هر گونه تقلب در روند انتخابات جلوگیری کند: «اما دلایلی که به اداره ما ارائه شده از عدم تمویل مخارج اش است که می گویند خارجی ها در بخش انتخابات کمک می کنند اما در بخش تذکره کمک نمی کنند. به دلایل سیاسی اش من وارد نیستم که آیا واقعا دلیل سیاسی داشته یا مشکل منابع تمویل بوده است.»

به گفته مدیر عمومی ثبت و احوال نفوس در وزارت داخله، روند توزیع تذکره های الکترونیک توسط وزارت داخله با همکاری ریاست تذکره الکترونیک به ۱۰۰ میلیون دالر بودجه نیاز دارد و تاکنون هیچ نهادی تمویل آن را نپذیرفته است. آقای معقول می گوید مشکلاتی که فراروی ثبت مشخصات فردی دارندگان تذکره های الکترونیک وجود داشت رفع شده و به محض توشیح قانون ثبت و احوال نفوس، توزیع آن آغاز خواهد شد.

ثبت تولد و وفات

اداره احصاییه مرکزی افغانستان نیز در بیش از یک دهه اخیر سرشماری هایی را در این کشور انجام داده و در تازه ترین ارقام ارائه شده نفوس این کشور را ۲۷,۵ میلیون تن اعلام کرده که یک رقم تقریبی است. گفته می شود بیش از ۶۰ درصد نفوس افغانستان را افراد زیر سن ۲۴ سال و حدود ۵۲

کمسیون و ناظران به شکل امتحانی فعالیت می کنند و این روند با گذشت هر روز سریع تر خواهد شد. تیم ناظر عبدالله نیز از روند تفتیش آرا راضی است، ولی آقای معنوی می گوید بعضی از هنگرها یا گدامهایی که تفتیش در آن ها انجام می شود، تاریکند و روند تفتیش آرا ایجاب می کند تا هر رای به صورت

درصد نفوس این کشور را زنان تشکیل می دهند. مدیر عمومی ثبت و احوال نفوس افغانستان می گوید که با کمک سازمان یونسف (صندوق بین المللی حمایت از کودکان)، ثبت نوزدان را آغاز کرده که به صورت خودکار برای شان تذکره توزیع می شود: «سیستم جدید ثبت تولدات را از سال ۱۳۸۲ به این سو روی دست گرفتیم که این هم با مشکل منابع تمویل روبرو بود؛ اما اداره یونسف با ما کمک کرد و ما توانستیم ۴۳۰۰ مرکز محلی ایجاد کنیم که در آنها در حدود ۵ میلیون طفل ثبت نام شده و برای شان کارت تولد توزیع گردیده که تنها در سال ۱۳۹۲ بیش از ۳۴۰ هزار طفل نو تولد شده ثبت شد.»

از سویی هم این اداره شمار وفیات را نیز ثبت می کند. اما به گفته آقای معقول مردم در ثبت اطفال نو تولد شده و بستگان شان که وفات می کنند با اداره ثبت و احوال نفوس همکاری خوبی ندارند. وی می گوید در سال گذشته آنان توانسته اند فقط ۱۰۳۵۹۳ واقعه فوتی را ثبت کنند.

به گفته وی، اداره احصاییه مرکزی به آمار آنان دسترسی دارد و می تواند با مطالعات علمی و با استفاده از آمار پس از انجام یک سرشماری نفوس افغانستان را بهتر مشخص کند؛ امری که به باور مسئولان اداره احصاییه مرکزی در ابتدا نیازمند امنیت و ثبات نسبی در مناطقی است که سرشماری صورت می گیرد.

مدیر ثبت و احوال نفوس افغانستان می گوید تذکره های فعلی به ساده گی جعل می شوند و بارها دیده شده که اتباع خارجی توانسته اند آن را به خاطر موجودیت فساد در ادارات محلی به دست آورند، از این رو تنها توزیع تذکره های الکترونیک می تواند این مشکل را حل کند: «متأسفانه ما می دانیم که برخی کشورهای همسایه تلاش می کنند برای اتباع خود تذکره افغانستان را بگیرند تا بتوانند دست به حملات تخریبی بزنند. به این دلیل ایجاب می کند تا در تشخیص هویت دقت لازم صورت گیرد.»

مدیریت ثبت و احوال نفوس در وزارت داخله می گوید وزارت مخابرات و تکنالوژی معلوماتی مسوولیت حفاظت از معلومات و داده هایی را دارد که در ذخیره گاه معلوماتی کمپیوترهای ریاست تذکره های الکترونیک ثبت می شوند. نگرانی هایی وجود دارد که در صورت حک شدن سیستم عامل تذکره های الکترونیک، مشخصات اتباع افغانستان در دسترس عموم قرار گیرد؛ امری که وزارت مخابرات می گوید برای جلوگیری از آن تدابیری را اتخاذ کرده است.

شفاف قابل دید باشد تا درست یا نادرست بودن آن ها تشخیص شود. بازشماری آرای دور دوم انتخابات ریاست جمهوری افغانستان از موارد مورد توافق دو نامزد ریاست جمهوری است و این روند نزدیک به سه تا چهار هفته ادامه خواهد یافت.

ورزتر

تونی کروس:

رئال از بایرن بهتر است

هافبک آلمانی جدید رئال مادرید به تمجید از تیم جدیدش پرداخت و آن را بهتر از بایرن توصیف کرد. تونی کروس هافبک آلمانی بایرن مونیخ از فصل جدید پیراهن رئال مادرید را به تن خواهد کرد. این ستاره آلمانی که هفته گذشته قهرمانی در جام جهانی را با تیم ملی آلمان دست آورد قرار است در رئال مادرید پیراهن شماره ۸ را به تن کند؛ پیراهنی که سالها بر تن کاکای برزیلی بود.

تونی کروس پس از پیوستن به رئال مادرید گفت: از پیوستن به رئال مادرید خیلی خوشحالم. به نظرم رئال برترین تیم جهان است و یک پله از بایرن بالاتر است. به همین خاطر باید خوشحال باشم که به این تیم بزرگ پیوستم. البته از تیم سابقم تشکر می کنم. دوران خیلی خوبی را در بایرن مونیخ سپری کردم. از ۱۶ سالگی که به بایرن مونیخ پیوستم هر روز برایم افتخار بود که عضو چنین تیم بزرگی هستم اما برای پیشرفت فوتبالی ام باید این تصمیم را می گرفتم.

و به رئال می پیوستم. می خواهم بهترین بازی هایم را در تیم رئال نشان دهم. در روزی که به مادرید آمدم با جو فوق العاده ای روبرو شدم. آنچلوتی نیز برخورد گرمی با من داشت و بقیه اعضای کادر فنی نیز قهرمانی در جام جهانی را به من تبریک گفتند. هافبک آلمانی رئال مادید ادامه داد: در بایرن مونیخ و تیم ملی آلمان موفقیت های زیادی کسب کردم. خوشبخت بودم که در کنار بازیکنان بزرگی چون آریین روبن، مانوئل نویر، توماس مولر و فیلیپ لام بازی کنم.

مورینیو:

فابریکاس از همان اول می خواست به چلسی اضافه شود

سرمری چلسی با تمجید از عملکرد مسوولان این باشگاه در نقل و انتقالات تابستانی عنوان کرد سسک فابریکاس از همان روز نخست می خواست به چلسی اضافه شود. سسک فابریکاس هافبک سابق تیم بارسلونا اولین بازیکنی بود که این فصل چلسی توانست به خدمت بگیرد. این بازیکن ۲۶ ساله که مدت ها در تیم آرسنال بازی می کرد ترجیح داد تا فوتبالش را در تیم رقیب توپچی ها یعنی چلسی ادامه دهد.

ژوزه مورینیو درباره تصمیم هافبک جدید تیمش گفت: فابریکاس از همان اول می خواست به چلسی بپیوندد. من ۲۰ دقیقه با او تلفنی صحبت کردم و متوجه شدم که انگیزه زیادی دارد تا به چلسی ملحق شود. همان طور که می دانید آرسنال معمولا در زمان نقل و انتقالات تلاش زیادی برای جذب گزینه های دیگر تیم ها می کند اما فکر می کنم آرسنال اصلا مد نظر فابریکاس نبود. فابریکاس بازیکنی است که خیلی به درد ما می خورد و مطمئنم چلسی باعث خواهد شد تا او بار دیگر ارزش های را در جزیره نشان دهد.

چلسی در زمان نقل و انتقالات تابستانی موفق شد سه بازیکن را به خدمت بگیرد. دیگو کاستا مهاجم اسپانیایی تیم اتلتیکو مادرید، فیلیپه لوتیس مدافع چپ برزیلی اتلتیکو مادرید و سسک فابریکاس هافبک بارسلونا سه بازیکنی بودند که به جمع بازیکنان آقای خاص به چلسی اضافه شدند. در حالی که یک ماه تا پایان نقل و انتقالات تابستانی زمان باقی است، ژوزه مورینیو اعلام کرد کارش

چلسی در حالی سه بازیکن جدید را برای فصل جدید لیگ انگلیس به خدمت گرفت که تیمی کورتوتوا دروازه بان بلژیکی این تیم که به صورت قرضی در اتلتیکو مادرید بازی می کرد شب گذشته از هواداران این تیم در صفحه اجتماعی خود در فیسبوک خداحافظی کرد و اعلام کرد به زودی به تیم چلسی اضافه می شود.

Mandegar

این بار فریب نخورید!

منو چهر

روزها پی‌هم با سکوت و آرامش می‌گذرد؛ روزهایی که دیگر کمتر کسی انتظار نتایج انتخابات را می‌کشد و همه یک بار دیگر مطمئن شده‌اند که رای‌شان، برای سردمداران سیاست و حکومت، پشیزی ارزش نداشته و آنان بیهوده خطر به جان خریدند و به قیمت بریده شدن انگشت‌شان رای دادند. چون در فرجام امر، سرنوشت حق و ناحق مدغم شد، صادق و کاذب برابر شدند و رای شفاف و ناشفاف یکی انگاشته شد.

اکنون کار به جایی رسیده که همه مجاب شده‌اند به گزاره‌هایی چون:

آرای شفاف از غیرشفاف جدا می‌شود، بازنده رییس اجرایی نظام آینده خواهد بود و قانون اساسی طی دو سال دیگر تغییر خواهد کرد و در آن نظام صدارتی جاگزین نظام ریاستی خواهد شد.

اما پیش‌بینی‌ها و گمانه‌زنی‌ها بر بنیاد تجارب و شرایطی که جاری‌ست، حکایت دیگری دارد:

- این که رای شفاف از ناشفاف با میکانیسم مبهم کنونی، با کمیسیون‌هایی که خودشان بحران‌آفرین بودند و تقلب را رقم زدند و با حکومتی که در نهایت خودش سهام‌دار بحرانِ تقلب در انتخابات بود، جدا نخواهد شد.

- این که تعامل بر بنیاد یک معامله سیاسی شکل گرفته و نقش انتخابات در آن کاملاً از میان رفته. کنار آمدن دو تیم رقیب انتخاباتی فقط بر اساس پادرمیانی ایالات متحده بوده و انتخابات صرفاً یک نقش فرمالیته را داشته و جداسازی آرای پاک از ناپاک هم بیش از یک ادعا چیزی نیست.

- این که تیم تقلب‌کار به جای محاکمه و پاسخ‌گویی، فعلاً در قدرت سهیم است و هیچ کس به دنبال چرایی بحرانی که از سوی تیم تقلب‌کار به همکاری حکومت و کمیسیون‌ها خلق شد، نیست.

- این که جایگاه قانونی ریاست اجرایی روشن نیست و نیز هیچ تضمینی مبنی بر تغییر نظام در آینده وجود ندارد؛ زیرا تیمی که در یک پروسه دموکراتیک و شفاف تقلب می‌کند، هیچ اعتباری ندارد که فردا به وعده تغییر نظام پایند باشد.

تمام این‌ها دلایلی‌ست که نشان می‌دهد توطئه کلانی در این کشور جاری‌ست و بنابراین، آنانی که از مردم به قیمت جان و انگشت‌شان رای گرفته‌اند، بیش از تیم متقلب و ریاکار مسوول اند.

آنانی که از مردم رای گرفته‌اند، باید بدانند که یک‌جا شدن در پروژه‌هایی که نتیجه یک تقلب کلان و گسترده در انتخابات است، تنها به دلیل بحرانی نشدن کشور صورت گرفته است. این پروژه با آن که سخت سیاسی و غیر مردمی است، اما سود مردم بیش از همه چیز در آن مطرح می‌باشد. سود مردم این است که اگر رای آن‌ها به دلیل تقلب گسترده حکومتی منفعل شد و به پشیزی بها داده نشد، دست کم ارزش آن طی این پروژه اعاده گردد. اما سوگ‌مندانه که بعید به نظر می‌رسد. زیرا مثلث تقلب‌کار ارگ، کمیسیون‌ها و تیم تحول و تداوم کاری کردند کارستان،

مجلس به سه عضو برجسته کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی رأی تأیید نداد

دیروز رسماً توسط محمد یونس قانونی معاون اول رییس جمهوری به مجلس نمایندگان معرفی شدند.

گل رحمان قاضی خطاب به مجلس نمایندگان افغانستان گفت که رییس جمهور کزی با دو نامزد انتخابات ریاست جمهوری افغانستان نیز درباره معرفی این سه عضو مشورت کرده که آنان نیز با معرفی این سه تن موافق بوده‌اند.

محبوبه حقوق‌مطل قبل از اینکه به عنوان عضو کمیسیون مستقل نظارت بر قانون اساسی معرفی شود، استاد دانشگاه کابل و عضو سابق مجلس سنا بود. گل رحمان قاضی، استاد دانشگاه کابل و رییس سابق اتحادیه حقوقدانان، محمد امین احمدی، رییس دانشگاه خصوصی ابن سینا و عضو سابق کمیسیون قانون اساسی بود.

وظیفه اصلی این کمیسیون نظارت بر اجرای کامل قانون اساسی و در صورت لازم، تفسیر مواد این قانون است و نبود این کمیسیون در گذشته منجر به بروز جنجال‌های بسیاری میان حکومت و پارلمان بر سر چگونگی تفسیر قانون اساسی شده بود.

برخی آگاهان می‌گویند که کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی، از مهمترین نهادهای کشور است؛ اما این نهاد مهم به دلیل ضعف مدیریتی نتوانسته وظایف و مسوولیت‌هایش را به درستی انجام دهد.

فقدان رهبری کارا، نبود کادر متخصص و عدم تعهد به قانون، از ضعف‌های کمیسیون نظارت بر تطبیق قانون اساسی بود.

رییس‌جمهور کزی سه عضو از هفت عضو کمیسیون نظارت بر قانون اساسی کشور را به منظور گرفتن رای اعتماد به مجلس نمایندگان معرفی کرد که هر سه عضو این نهاد رای اعتماد نگرفتند.

در نشست دیروز مجلس نمایندگان ۱۴۹ نماینده از کل ۲۴۹ نماینده حضور داشتند که هیچ یک از این سه نفر نتوانستند که ۱۰۵۰ رای از نمایندگان حاضر را بگیرند.

بر اساس ماده صد و پنجاه و هفتم قانون اساسی افغانستان، «کمیسیون مستقل نظارت بر تطبیق قانون اساسی مطابق به احکام قانون تشکیل می‌گردد.»

بعد از تصویب قانونی اساسی افغانستان در سال ۱۳۸۲ این کمیسیون هفت سال بعد در سال ۱۳۸۹

بعد به مجلس نمایندگان افغانستان معرفی شد. آقای کزی، گل رحمن قاضی رییس سابق، محمد امین احمدی و محبوبه حقوق‌مطل از اعضای سابق این کمیسیون را مجدداً انتخاب و

مسوول تیم نظارت داکتر عبدالله:

مشکل بیشتر از تصور ماست

سخنگوی کمیسیون مستقل انتخابات اعلام کرد: تعداد تیم‌های کاری برای بازشماری آرای دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری این کشور افزایش می‌یابد.

نور محمد نور روز شنبه در یک نشست خبری در کابل با بیان این‌که روند بازشماری آرای دور دوم انتخابات ریاست‌جمهوری به خوبی پیش می‌رود گفت: روند بازشماری آرای انتخابات با نظارت دوصد و پنجاه و یک ناظر بین‌المللی و سیصد و چهل و شش ناظر ستادهای انتخاباتی در کابل همچنان ادامه دارد.

وی افزود: از روز جمعه تاکنون، صندوق‌های ولایت‌های بلخ، غزنی و وردک به دفتر مرکزی کمیسیون انتخابات منتقل شده است و انتقال صندوق‌های هرات، قندهار و هلمند به کابل در مرحله بعد قرار دارد.

سخنگوی کمیسیون مستقل انتخابات افغانستان خاطر نشان کرد: برای اطمینان از سلامت روند بازشماری

که در نهایت مشروعیت حکومت آینده زیر سوال رفته است. بی‌گمان که آنان رای پاک را از ناپاک جدا نمی‌کنند و تغییر نظام را نیز نمی‌خواهند. اکنون اگر تیم اصلاحات و هم‌گرایی زرنگی به خرج ندهد، ضربه بزرگی به اعتماد مردم وارد خواهد آمد. چنان‌که از همین حالا گفته می‌شود که تغییر نظامی در کار نخواهد بود و تنها یک پست اضافی به میان می‌آید که در هیچ قانون و نظامی وجود ندارد؛ پست اجرایی صدر اعظمی. این نام از همین اکنون به دال بی‌مدلول شباهت دارد که کسی مثالش را در هیچ نظامی از نظام‌های سیاسی دنیا سراغ ندارد. بی‌تردید این پست، یک پست بی‌مایه و بی‌پشتوانه است که تنها برای اغفال تیم اصلاحات و هم‌گرایی طراحی شده است.

خوش‌باوری تیم اصلاحات و هم‌گرایی در آن است که این تیم با وعده گرفتن از مثلث تقلب و ایالات متحده، مبنی بر تغییر نظام ریاستی به پارلمانی، گویا یک کار بنیادین و ارزش‌مند کرده که راه را در منازعات قدرت، در سال‌های آینده همواره می‌سازد و این کار به ریسکش - که همانا گذشتن از رای پاک مردم باشد - می‌آرد. اما سوگ‌مندانه باید گفت که این تصور، سرابی بیش نیست که به واسطه آن، مثلث تقلب به همکاری ایالات متحده، خشم مردم را فرو نشانده است.

اگر هوشیاری به خرج داده نشود، در این بازی، بازنده آخر مردم خواهند بود. و در صورتی که تیم اصلاحات و هم‌گرایی - تیمی که با هزار وعده و وعید و امیدواری، مردم را به پای صندوق‌های رای کشانده است و تیمی که دست کم اعضای اصلی آن یک بار دیگر در گذشته چنین زهر تلخی را نوشیده بودند و پنج سال آزرگار مورد انتقاد مردم بودند - از رای شفاف مردم دفاع نکند؛ مسوول همه‌چیز دانسته خواهد شد.

تاکنون دموکراسی و انتخابات از میدان بدر رفته؛ به این معنا که این روند به‌طور کامل در افغانستان مضحکه شده و در نهایت، تلقین گردیده که انتخابات و دموکراسی، در کشوری که سیاست‌هایش بر مبنای منفعتهای گروهی و قومی محاسبه می‌شود، دیگر کارایی ندارد. اما سردمداران تیم اصلاحات و هم‌گرایی، در این میانه نباید بگذارند که مردم نیز مضحکه شوند. نگذارند که به مردم یک بار دیگر تلقین گردد که این تیم حتا توان دفاع از حق مسلم آنان را ندارد. اصلاحات و هم‌گرایی اگر به همین خوش‌باوری پیش برود و فریب چرب‌زبانی حریف را بخورد و از محکم‌کاری کار نگیرد، به یقین که سرنوشت ناگواری در انتظارش خواهد بود.

آرا تمامی این روند توسط دوربین‌های تعبیه‌شده در بخش‌های مختلف این کمیسیون فیلم‌برداری می‌شود تا امکان مشخص شدن نقص‌ها در روند بازشماری آرا فراهم شود.

در همین حال، ناظران این روند می‌گویند صندوق‌های رای دهی شهر کابل...

ادامه صفحه ۷

روزنامه ماندگار برای سال جاری خورشیدی مشترک می‌پذیرد

برای دانشجویان و اساتید دانشگاه

- سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی
- شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی
- نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی
- یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی

- دفتار خاچی
- سه ماهه - ۱۰۰ دالر
- شش ماهه - ۲۰۰ دالر
- نه ماهه - ۳۰۰ دالر
- یک ساله - ۴۰۰ دالر

روزنامه ماندگار

Mandegar Daily newspaper

- نارسیده به منزل یا دفتار
- سه ماهه - ۱۰۰۰ افغانی
- شش ماهه - ۲۰۰۰ افغانی
- نه ماهه - ۳۰۰۰ افغانی
- یک ساله - ۴۰۰۰ افغانی

برای دفاتر

- سه ماهه - ۱۲۵۰ افغانی
- شش ماهه - ۲۵۰۰ افغانی
- نه ماهه - ۳۷۵۰ افغانی
- یک ساله - ۵۰۰۰ افغانی

حساب بانکی روزنامه ماندگار در میوند بانک: Mandegar daily Bank Account in Maiwand- Bank: 1001201077988

برای اشتراک در روزنامه با این شماره‌ها به تماس شوید: ۰۷۸۴۳۰۱۶۴۰ - ۰۷۷۶۹۳۰۵۶۵